

Nr. 7 (195)
Anul VIII
14 februarie 1959

**DE ZIU A
CEFERIȘTILOR**

Fotografie de
M. PAIUC

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

- La 8 februarie s-a înapoiat în Capitală, venind de la Moscova, delegația Partidului Muncitoresc Român care a participat la lucrările celui de al XXI-lea Congres extraordinar al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice (foto 1).

- În regiunea Craiova 35.000 de tineri organizați în 1000 de brigăzi vor participa la realizarea unor lucrări de interes obștesc. Prin munca patriotică a tineretului se vor face economii de 10.000.000 lei (foto 2).

- În zilele de 8, 9 și 10 februarie s-au desfășurat lucrările celei de a V-a Plenare a Uniunii Arhitecților din R.P.R., care a avut la ordinea de zi tema "Sarcinile ce revin arhitecților în vederea aplicării hotărârilor Plenarei C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958".

- Săptămîna trecută a avut loc la Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală o festivitate consacrată aniversării a 11 ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între R.P.R. și U.R.S.S.

- Consiliul de Miniștri a aprobat o hotărîre pentru amenajarea complexă a râului Moldova. În planul general de amenajare a râului Moldova sînt prevăzute, printre altele, construirea barajului de la Prisaca-Dornei pentru crearea unui lac de acumulare, a unei uzine hidroelectrice, recuperarea și irigarea unor terenuri întinse etc.

- Uniunea Scriitorilor în colaborare cu Centrul de Librării și Difuzare a Cărții a organizat, duminică 8 februarie, la sediul Librăriei Noastre Nr.17, o întîlnire între poeți și cititori (foto 3).

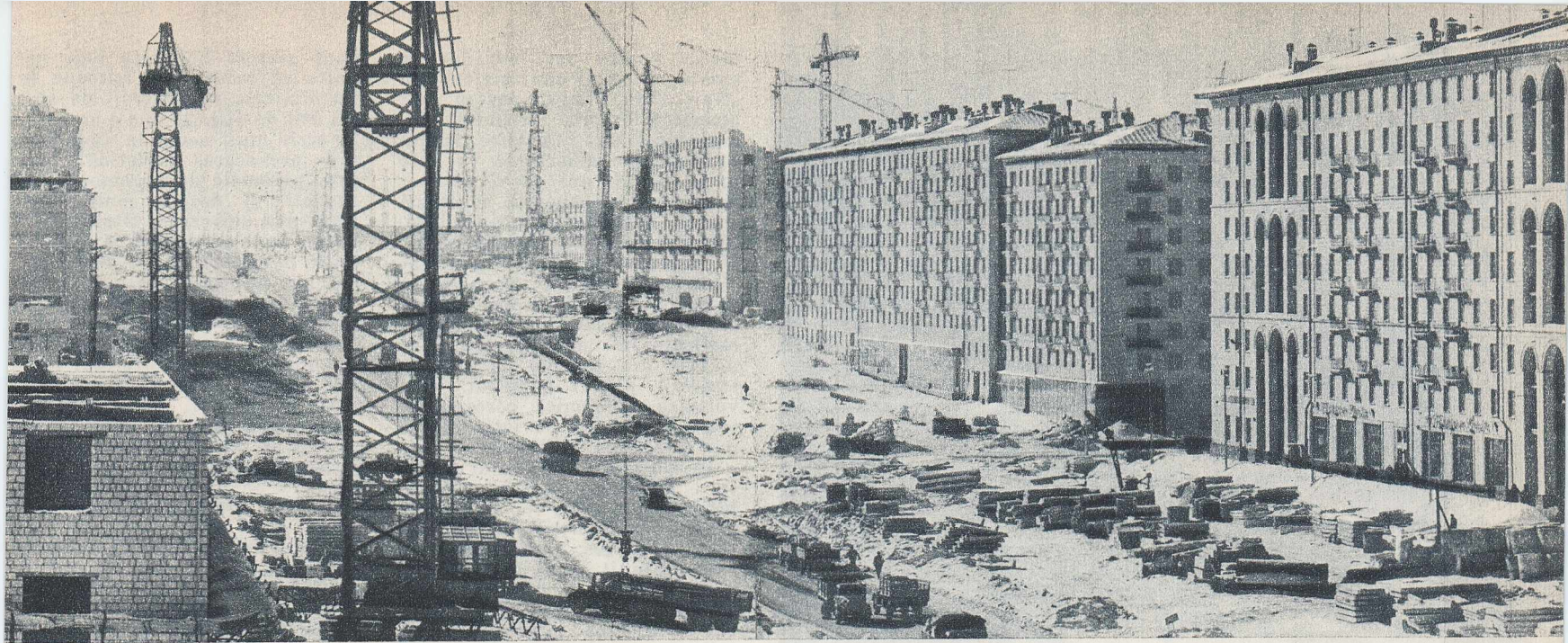
- De la 21 noiembrie 1958 pînă la 7 februarie 1959 o serie de întreprinderi și organizații economice au virat Sfatului Popular al Capitalei suma de 84.938.477 lei pentru construcții de locuințe.

- Săptămîna aceasta s-au desfășurat lucrările Plenarei Comitetului Național al Păcii din R.P.R. În fotografia 4, la tribună, vorbește academicianul Geo Bogza.

- Teatrul Național "I.L.Caragiale" a început un ciclu de conferințe experimentale avînd ca temă istoria teatrului românesc.

- Două pianiste străine au sosit în București: Anna Stella Shic, din Brazilia, și Mirka Pokorna, din R.Cehoslovacă.

Noile cartiere de locuit ale Moscovei au dimensiunile unor orașe. Apartamentele, elegante și comode, fac viața omului mai plăcută. În planul septenal oamenii sovietici vor primi 15.000.000 de asemenea apartamente.

ARGUMENTELE SEPTENALULUI

Poți avea față de lucrările Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. atitudini diferite. Poți anunța cu litere mari un titlu, ca „Times”, că „Rușii făgăduiesc un stat fără impozite” sau poți trece sub tăcere faptele și, o dată cu ele, cifrele ce caracterizează planul septenal, așa cum face „Daily Mirror”... Nici onestitatea și nici măcar trîmbița „obiectivitate a informației” nu sînt obligatorii pentru toți... Esențial este că, mărturisit sau nu, cu uimire sau cu amărăciune, înțelegînd totul sau refuzînd încă cu disperare să creadă, lumea burgheză s-a văzut pusă în fața a 7 ani care vor schimba lumea.

Veacul nostru este veacul inițiativei comuniste. Caricaturistul danez Herluf Bidstrup a publicat un desen care n-ar trebui să lipsească din nici un manual de istorie contemporană. Din globul pămîntesc pe care un capitalist înecat în grăsimile îl ținea strîns, proletariatul rus a expropriat pentru sine o șesime. Era în anul 1917. Mai tîrziu, un muncitor chinez a mai expropriat o bucată serioasă. Apoi românii, polonezii, ungurii, cehii, bulgarii, coreenii, albanezii, vietnamezii, germanii din R.D.G. și-au luat și ei ce li se cuvenea. În 1959, din globul capitalistului lipsește mai mult de o treime. Asta ca să nu mai vorbim de țările care, chiar dacă nu sînt socialiste, au scuturat jugul colonialismului. Ce va urma? Nu e greu de ghicit.

Probabil că acest „ce va urma” va actualiza o veche anecdotă:

— Ce copil drăguț aveți, mister! Ce va deveni cînd va fi mare?

— O! Biciclist! Va face înconjurul lumii capitaliste pe bicicletă.

— Serios? Asta dimineața. Dar după-amiaza ce va face?

Firește, nici unul din statele socialiste nu se gîndește la vreo intervenție în treburile interne ale indiferent cărui stat capitalist. Dar dacă în 1917 producția industrială a Uniunii Sovietice (singura țară pornită pe calea socialistă) reprezenta doar 3% din producția lumii, iar în 1965 producția lagărului socialist (Uniunea Sovietică plus șirul țărilor socialiste din Europa și Asia) va reprezenta peste 50% din producția industrială a lumii — faptul nu poate lăsa indiferent pe nimeni...

Reacțiile pot vehicula, cum am arătat, între invidie și nervozitate. Sau (ceea ce e, în orice caz, mai recomandabil) între uimire și luciditate. Căci vremea cînd cifrele publicate la Moscova puteau naște îndoială (fie chiar și simulată) au rămas cu mult în urmă. „Broasca țestoasă și iepurele” nu este titlul vreunei

Magnitogorskul, citadelă a industriei grele sovietice, își mărește capacitatea de producție pe zi ce trece. El își va da din plin contribuția la realizarea producției de 86-91 milioane tone oțel, prevăzută pentru 1965. →

Aceasta este viitoarea sală a mașinilor de la hidrocentrala de la Stalingrad, una dintre cele mai mari hidrocentrale din lume, a cărei putere instalată va depăși 2,5 milioane kilowați; generatoarele ei vor furniza o parte din cele 500-520 miliarde de kW-ore energie electrică pe care le va produce Uniunea Sovietică la sfârșitul septenarului.

fabule pentru uzul copiilor de școală, ci titlul unui articol din „New York Times” pentru uzul americanilor prea îngimfați. Ziarul ilustrează cu cifre faptul că economia americană va bate în următorii ani pasul pe loc, în timp ce economia sovietică se va dezvolta cu rapiditate. „Oesterreichische Tageszeitung”, la Viena, scrie că Uniunea Sovietică „a încălțat cizmele de 7 poște”. Iar la Roma, ziarul „Il Popolo” scrie: „Dacă vor fi realizate fie chiar și numai jumătate din țelurile pe care le trasează planul septenal, dezvoltarea economică corespunzătoare a Uniunii Sovietice va fi pur și simplu uluitoare...”

În 1929, când guvernul sovietic a anunțat elaborarea primului plan cincinal, cei mai mulți observatori internaționali nu l-au luat în serios. Astăzi nu mai este îngăduit să se facă aceeași greșeală. La care, comentând raportul lui N.S. Hrușciiov, „Combat”, din Paris, întărește: „Când primul secretar anunță că la sfârșitul planului septenal venitul național va spori cu 62-65%, trebuie să-l luăm în serios”.

Pe vremuri, iluzia că cifrele publicate la Moscova nu trebuie luate în serios i-a dus pe unii la concluzii nefaste. Ei s-au trezit (cîți s-au mai trezit!) de abia lângă Stalingrad și sub ruinele Berlinului. Acum, din ce în ce mai mulți ajung la concluzia că „nu mai este îngăduit să se repete greșeala”. Nu de alta, dar, așa cum scrie „New York Times”, „actualul secol al rachetelor cosmice sovietice a lăsat în urmă vremea în care americanii nesocoteau cu ușurință planurile sovietice”. După care, comentând cifrele septenarului, ziarul adaugă amar: „rămîne, totuși, un fapt cert: că Uniunea Sovietică se dezvoltă mai repede decît Statele Unite”. Faptele sînt fapte, n-ai ce-i face! Ele produc „o impresie puternică” („Financial Times”-Anglia), „pot însemna un punct crucial în istoria universală” („Financial Times”-Canada), „desfășoară în fața omenirii... perspectivele unui secol de aur” („Courrier de l’Ouest”-Franța).

Firește, nimeni nu poate fi atît de naiv încît să creadă că

dacă zierele burgheze sînt nevoite să recunoască aproape în unanimitate realitatea, ele sînt tot atît de dispuse în a o accepta. Se scrie mult acum în apus despre „provocarea sovietică”, despre „planurile de hegemonie ale rușilor” și despre multe alte asemenea baliverne. Despre ce e vorba de fapt? Aflînd că în Uniunea Sovietică se va introduce cea mai redusă zi de muncă din lume, unii își aduc aminte de primii ani de existență a puterii sovietice. La scurtă vreme după revoluție a apărut decretul leninist cu privire la reglementarea zilei de muncă. Burghezia din majoritatea țărilor a fost nevoită atunci să reglementeze și la ea acasă ziua de muncă. Nu este, în 1959, anunțarea zilei de lucru de 7 și 6 ore o „provocare” mai mare decît cea din 1918? Cei care folosesc șomajul ca posibilitate de a căpăta mină de muncă ieftină se simt „provocați” de faptul că venitul muncitorilor sovietici va crește cu 40%. Cei care sleiesc de timpuriu pe muncitor și îl aruncă pe drumuri la vîrsta de 40 de ani, se simt „provocați” de faptul că în Uniunea Sovietică pensiile se vor mări în următorii 7 ani cu aproape două treimi. Cei ce pun mereu noi impozite pe umerii omenilor, se simt „provocați” de faptul că Uniunea Sovietică va fi în curînd primul stat din lume fără impozite percepute de la populație! Adevăratul înțeles al „provocării” septenalului îl recunoștea, încă acum cîteva luni, „New York Times” cînd scria: „Creșterea considerabilă a nivelului de trai în Uniunea Sovietică va mări atracția politică pe care o exercită sistemul comunist nu numai asupra țărilor slab dezvoltate, ci și asupra țărilor mai sărace din Europa occidentală”.

„Provocarea” nu constă în altceva decît în argumente. Iar frica de argumente este caracteristică pentru cei ce simte că pierde în favoarea celui mai puternic! Căci în întrecerea pașnică cu capitalismul, planul septenal nu va însemna decît o repriză al cărei rezultat este cu desăvîrșire previzibil!

R. ȚULESCU

Linie, confort, calități tehnice ireproșabile — iată caracteristicile noilor turisme „Volga”, puse la dispoziția oamenilor sovietici de uzinele din orașul Gorki. Industria sovietică produce azi cîte un automobil la aproximativ fiecare minut.

TINERETUL DE IERI ȘI DE AZI

Reportajul acesta l-am început
e mult. De foarte mult timp.
ă fie doisprezece sau poate
aisprezece ani de atunci?

Eram într-un compartiment de
asa a doua al personalului care
ebuia să mă ducă de la Bucu-
ești la Craiova. Călători mulți,
ghesuială mare. Trenul gonia
rzior pe liniile încă în refacere
upă distrugerile războiului.

— Și voi unde mergeți, mă?
Unul dintre cei doi copii —
mindoi slabi, cu haine subțiri
e doc cazon — răspunse:

— Acasă.
— Ați fost la plimbare?
— Nu. La examen. La școala
șnică.

— Și ce-ați făcut?
Nu răspunse nici unul. Intre-
area se repetă, insinuantă, zefle-
uitoare:

— Ați reușit mă, studenților?
Vorbii celălalt copil, cu ochii
egri și cu cearcăne sub ei:

— Am căzut.
— Tat-tău n-a avut bani
ă-mpingă?
— Tata a murit pe front, în
ehoslovacia.

**Inginerul Burada Corneliu, în
semnindu-și câteva date.**

— Și mă-ta?
— N-are de unde. Muncește la
presa de ulei a boilerului.
— Și-ați vrut să vă faceți in-
gineri, ai?

Abia atunci privii spre insul
fnalt, uscat, cu dinții auriți.
Avea ac cu perlă la cravată
și un rinjet în streășina bu-
zelor.

Spuse:
— Dacă s-ar face și din pleavă
cozonac...
Copiii n-au înțeles pe dată.

**Fostul ucenic din 1933 are acum
răspundere de maestru.**

Apoi a fluierat prelung locomo-
tiva. După care nimeni n-a mai
vorbit în compartiment.

★

Tovarășul Pirvu Ștefan are 46
de ani și este maestru tîmplar la
Atelierele C.F.R. „Grivița roșie”.
În 1927 — avea doar 14 ani —
l-a adus taică-său, plugar din
Titu, la București. A intrat uce-
nic la atelierele căilor ferate de
pe Grivița.

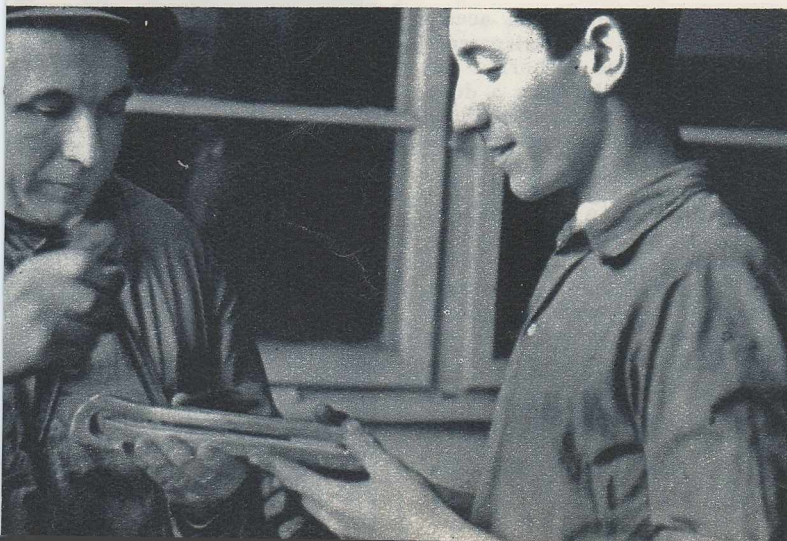
— Lucram în atelierul de re-

**Vîitorul inginer Preda Stan pri-
vește... vîitorul.**

parat vagoane-marfă. I se spu-
nea atelier, dar nu avea acope-
riș. Ne băteau ploile și viscolul.
Gerul ne usca degetele; nici mîna
nu o mai puteam ridica. Ne-ncăl-
zeam la un foc făcut într-un
butoiaș de tinichea. Plata lucră-
torilor calificați se făcea în „a-
cord”. Dar cît puteai munci în
vreme grea de iarnă, cînd crivă-
țul te umfla pe sus și erai dege-
rat că și-era teamă că ai să
aluneci și ai să te spargi ca o
sticlă?

**Maistrul Pirvu Ștefan examinează cu atenție o piesă executată
la strung.**

**Ingînerul Iliescu Alexandru dînd explicații tehnice unui vechi tovarăș
de muncă.**

Maistrul Pîrvu tăcu o clipă, apoi privirea i se îndreptă prin fereastră către placa comemorativă din curte.

— O astfel de iarnă grea fusese și-atunci, în miezul lui februarie treizeci și trei. Acolo, în curtea ce-o vedeți, pe o movilă de nisip acoperită cu zăpadă, stăteam laolaltă lucrători și ucenici. Ascultam. Ne vorbea tovarășul Chivu Stoica despre revendicările pe care le formulasem Direcției generale a C.F.R.-ului. Pe stradă, jandarmii, și-apoi soldații dintr-un regiment de vânători... Au sunat trompetele... Au răpăit mitralierele... A gemut o dată adînc sirena... Au năvălit peste noi, cu baioneta la armă, călăii...

A tăcut iarăși maistrul Pîrvu. Amintirile l-au prins puternic, iar emoția i-a împurpurat obrazii.

Încerc, timid, să-l rechem:

— Copii ai, tovarășe Pîrvu?

A tresărit. Începu să zîmbească, parcă și cu ochii. Apoi cu întreg chipul.

— Trei. Trei copii am. Copii mari. Pe Victorița, de 22 de ani, asistentă la catedra de fizică atomică, pe Maria, de 20 de ani, studentă la Facultatea de farmacie, și pe Ion, în clasa a zecea a Liceului „Aurel Vlaicu”.

— Asta-i Pîrvu, cel care stătea în gazdă pentru un sac cu mălai pe lună și degera în groapa-atelier ca să „fure meseria”.

Pîrvu Ștefan este pentru a patra oară deputat în sfatul popular raional, iar fratele său din Titu, Vasile, plugar în întovărire și frunțar pe țară al recoltei bogate, e deputat în Marea Adunare Națională.

★

Iliescu Alexandru, inginerul de astăzi, era, în 1939, un orfan în vîrstă de 13 ani, care avea doar șapte clase elementare.

— Visul meu era însă să devin inginer — ne spune el. Nu un inginer ca domnul Virgil Ionescu, directorul atelierelor și al școlii de ucenici de pe vremuri, care avea două ambiții: lucrătorul să nu-și ridice privirea de pe banc sau de pe strung, iar elevii să-și poarte capul după modelul denumit de dînsul „ridiche”. Atît! Încolo era bun la suflet...

Notez în fugă amintirile inginerului Iliescu.

— ...În 1939, deși primul la examen, neavînd însă pile și cine să dea plocioane pentru mine, am fost admis la școală abia în coada listei. Ucenicia o făceam în atelier, unde lucrătorilor le era milă de mine și se purtau părintește, învățîndu-mă — atît cît se pricepeau — meseria de strungar. În schimb, la școală, pedagogii, dintre care doi erau legionari înfocați, ne educau cu bîta. Profesorii ni se adresau cu „bă”, „mă”, „tu”, „ăla”, „animalule” și alte asemănătoare expresii, ca să nu uităm prăpastia care ne despărțea pe noi, elevii, viitorii „ciocănari”, de tagma nobilă a inginerilor și intelectualilor. Tagmă în care nici în vis nu ne era permis să intrăm. De aceea ni se repeta: „Școala asta e un fel de Vatra Luminoasă pentru gunoiul țării”. Un coleg, astăzi inginer constructor în Ministerul Agri-

culturii, a făcut și un cîntec satiric din care voi reda o strofă:

„La spălat, la curs, la masă,
disciplina e acută
Asta-i Vatra Luminoasă
cu fasole și cu bîta...”

Adresîndu-mă, după absolvirea școlii, ministerului de resort ca să-mi aprobe, în baza celor 7 clase plus 4 ani de elev meseriaș, să dau diferență pentru liceu, mi s-a răspuns: dacă am absolvit școala primară cu media peste 9, mise va da dreptul să mă-nscru, fiind orfan de ambii părinți, în clasa întâia de liceu. Adică, școala de elevi meseriași era total desconsiderată chiar de cei care o înființaseră, iar eu la 18 ani ar fi trebuit să stau în bancă alături de copii de 10 și 11 ani. Și aceasta numai cu condiția să fi fost un elev excepțional!

Am renunțat.

Notez... Notez...

— ...Douăzeci și trei August... S-a terminat războiul. Cînd am revenit din dispersare și am găsit atelierelor distruse de aviația americană, am lucrat — pentru întâia oară în istoria C.F.R.-ului — laolaltă, ingineri, lucrători și ucenici, la refacere. Ce a însemnat pentru mine eliberarea țării dar mai cu seamă partidul, ar putea reieși și din cîteva date sumare extrase din fișa personală. Am făcut din nou o cerere către minister. Mis-a aprobat să dau diferență pentru trei clase de liceu. Am dat. Am reușit. Și, paralel cu munca de strungar, am început să urmez cursul seral la un liceu particular, unde mi se ducea pe taxe aproape întreaga leafă. Dar nu m-am lăsat. Luam examen după examen. După reforma învățămîntului a fost mult mai ușor. Îmi rămînea salariul care, în același timp, devenise mult mai mare. M-am îmbrăcat, mi-am făcut diverse lucruri în casă și o bibliotecă serioasă.

— Și-apoi?

— În 1950 am absolvit liceul, deși aveam o întrerupere de un an și jumătate, deoarece între timp făcusem serviciul militar. Dar armata noastră nouă m-a ajutat să-mi continui studiile: în timpul stagiului am luat clasa a V-a. Așadar, iată-mă student la Institutul de căi ferate, înființat întâia oară în țară, cu nivel politehnic și specific de cale ferată. Eram scos din producție pentru învățatură, avînd gratuit casă, masă. Nu plăteam nici un fel de taxe și primeam salariul de la atelier. Chiar atît de mult, n-am visat, mărturisesc cîntit! Am terminat facultatea în 1956 și...

— ?...

— Atît.

Nu eram mulțumit. Aș fi vrut un moment-două, emoționante din viața atît de aprig și dirz disputată de fostul ucenic strungar. Am insistat.

— Știți... Am fost repartizat pentru stagiul chiar în atelierul unde mi-am făcut ucenicia. Atelierul 2 mecanic pentru repararea vagoanelor. Cînd am intrat înăuntru cu diploma de inginer și decizia de numire în buzunar — încă neuscate de cerneală — m-a cuprins emoția. Iată atelierul în care am trăit cu 17 ani în urmă... În locul vechiului utilaj, strun-guri moderne. Uite-l pe tovarășul Mașală, care m-a învățat cum

să mă feresc de curea; iată-l și pe nenea Constantin, care mi-a așezat mîna pe strung, explicîndu-mi felul în care cuțitul taie metalul... „Vă prezint pe noul șef al atelierului” — a spus tovarășul de la cadre, care mă adusese. Oamenii s-au uitat lung la mine. Al mai în vîrstă m-a îmbrățișat: „Îl cunoaștem, e de-al nostru...”

...Alte date din fișa inginerului Iliescu Alexandru?

Este profesor la școala de ucenici, la disciplina tehnologiei meseriilor, e lector în învățămîntul de partid și s-a căsătorit în ziua cînd primul sputnik s-a desprins victorios de pămînt.

★

Inginerul Burada Corneliu are 29 de ani. E, cum s-ar spune, la frontiera dintre ceea ce se cheamă tînr și matur. Căsătorit. Părinții plugari.

— Sînt un om norocos.

— De ce, tovarășe?

— Pentru că m-am născut la timp.

— Adică?

— În timpul util ca să prind timpurile noastre. Am intrat ucenic la Atelierele C.F.R. nr. 1-Buzău. Am dat examen de diferență — am prins, v-am spus, vremurile cînd așa ceva începuse a fi posibil — și am intrat la Școala medie metalurgică C.F.R.-București. În 1950 am terminat-o și tot atunci m-am înscris la Institutul de căi ferate. În 1956 l-am absolvit și am luat examenul de stat. Sînt șeful atelierului 1 reparat-vagoane. Mă pregătesc pentru aspirantură. Bineînțeles că pentru asta se cer ani mulți de muncă, comunicări, profesorat, dar... Ce mă privești atît de mirat, tovarășe ziarist? Ah, da. Dumneata ai părul cărunt și ai prins și alte timpuri. Dar azi... Ca mine sînt sute, mii...

★

Și-acum, cîteva cuvinte despre un viitor inginer. Îl cheamă Preda Stan, are 19 ani și este din comuna Săndulești, raionul Costești regiunea Pitești. Un frate lucrează la uzina atelierelor, o soră la Bumbăcăria romînească Jilava.

Preda Stan lucrează și el în Atelierele C.F.R. „Grivița roșie”. Lucrează și învață.

— La noi, la ateliere, problema învățămîntului mediu și superior este o problemă care se rezolvă de la om la om... Aproape că-i e rușine unui tovarăș, cît de în vîrstă ar fi, să nu urmeze un curs teoretic... Sîntem aproape cu toții elevi și studenți.

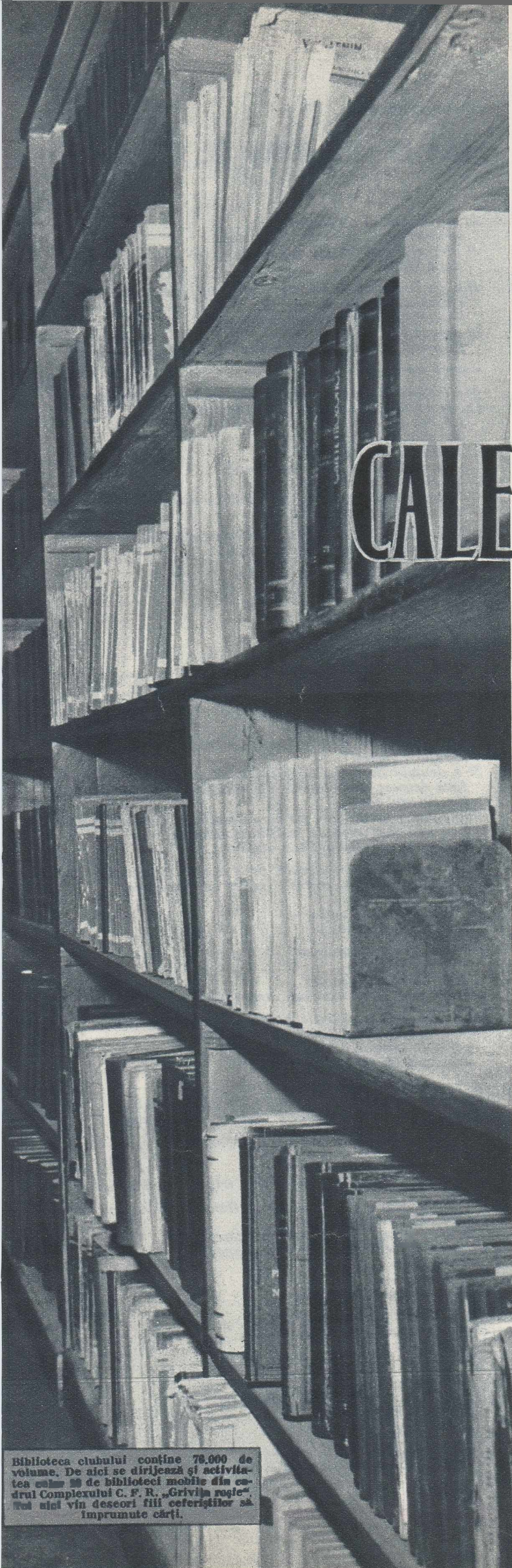
Am început reportajul acesta cu doisprezece sau paisprezece ani în urmă, cînd, coborînd din compartimentul de clasa a doua al personalului, i-am spus domnului uscat, înalt și cu perlă la acul de la cravată:

— Dacă aveți puțintică răbdare, stimabile, o să vedeți și cum se transformă „pleava” în făină de cozonac... Există o rețetă. O unică rețetă: socialismul!

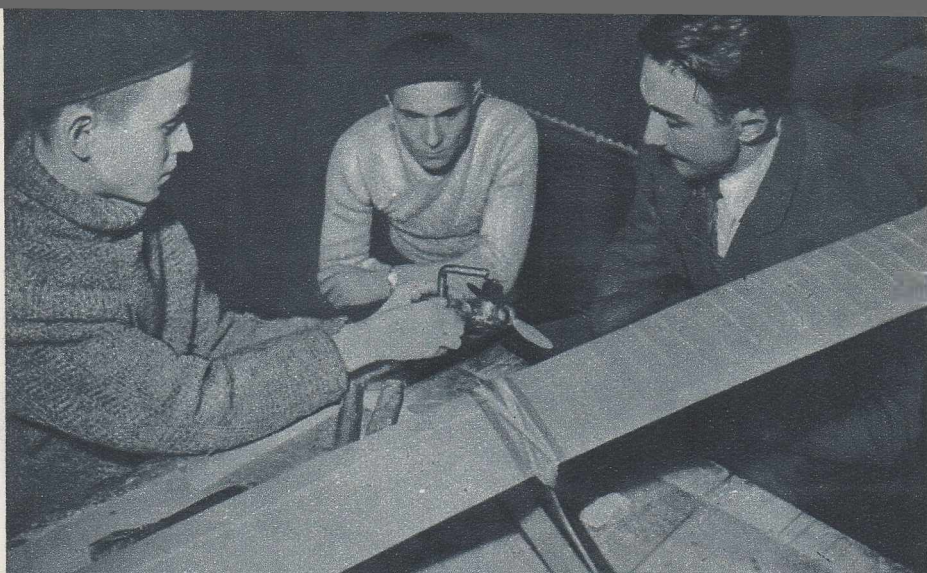
Domnul m-a privit ucigător, apoi a dispărut în vreme ce locomotiva pornea vagoanele de la Craiova mai departe...

María ARSENE

Fotografii de E. BRĂILEANU

Biblioteca clubului conține 70.000 de volume. De aici se dirijează și activitatea celor 20 de biblioteci mobile din cadrul Complexului C. F. R. „Grivița roșie”. Mai aici vin deseori fiii ceferiștilor să împrumute cărți.

În cadrul Clubului C.F.R. „Grivița roșie” funcționează și un cerc de aeromodellism.

CALEA GRIVITEI 353

Imobilul aflat la această adresă se bucură zilnic de o mare afluență, în special după-amiaza. Aici vin muncitori, tehnicieni, ingineri, funcționari — tineri și vîrstnici — din Atelierele C.F.R. „Grivița roșie”, cît și cetățenii din cartier care doresc să asiste la o conferință, să vadă un spectacol, să învețe muzică sau pictură, să joace o partidă de șah, în sfîrșit, aici vin toți acei care doresc să-și petreacă timpul în mod plăcut și instructiv. Vă dați seama că este vorba de o instituție de cultură. Numele ei: Clubul C.F.R. „Grivița roșie”.

Atrag privirile, în primul rînd, seriozitatea activității și numărul formațiilor artistice: cor, dansuri, taraf, balalaici, teatru, brigada artistică de agitație, cît și cercurile de artă plastică, balet pentru copii, muzică, aeromodellism și croitorie. Tot în cadrul clubului s-a organizat desfășurarea Spartachiadei de iarnă la șah și tenis de masă.

Este demn de relevat faptul că, fără nici o excepție, în fiecare zi clubul oferă ceferiștilor un program.

Fotoreporterul nostru a sur-

prins, în cursul unei după-amieze, cîteva imagini pe care vi le prezentăm.

Fotografiile de E. IAROVICI

Recent, în cadrul clubului și-a început activitatea cercul de croitorie.

Șahul este unul din sporturile care se bucură de o mare popularitate. Dovadă nu numai lărga participare la spartachiadă, ci și faptul că totdeauna cu greu se poate găsi un loc liber în sala de șah a clubului.

În februarie 1934 masele populare din Franța au dat o răsturnare hotărâtă fascismului. În stînga: textul jurămîntului Frontului Popular, creat în locul luptei antifasciste.

MOUS FAISONS le SERRER SOLENNEL
DE RESTER UNIS POUR DÉARMER
et DISSOUDRE les LIGUES FACTIEUSES
POUR DÉFENDRE et DÉVELOPPER
LES LIBERTÉS DÉMOCRATIQUES
et POUR ASSURER la PAIX HUMAINE

~~Scrisoare
din Franța~~

„NU” FASCISMULUI

25 DE ANI DE LA EVENIMENTELE DIN FEBRUARIE 1934

de André WURMSER

Două căi duc sigur la eșec. Prima constă în nesocotirea lecțiilor istoriei; a doua, în a-ți închipui că istoria se repetă în mod automat. Prima ne-ar putea face astăzi să considerăm poporul francez — care a barat drumul fascismului în 1934, biruindu-l în 1936, și care a luptat cu atîta spirit de sacrificiu împotriva lui atunci cînd naziiștii l-au adus la putere în iunie 1940 pe învinșii din 1934 — drept un popor reacționar, predispus deodată să admită puterea personală și sugrumarea libertăților. A doua cale ne-ar putea face să ne închipuim că evenimentele s-ar putea desfășura în anul 1959 la fel ca în 1934, și că s-ar putea ignora schimbările profunde ce s-au produs de atunci în situația politică a Franței.

În urmă cu 25 de ani, victoria naziștilor excitase spiritele și așa înfierbîntate. Pretextul l-a servit atunci un scandal financiar. În seara zilei de 6 februarie, în Place de la Concorde, în fața Camerei Deputaților, bande fasciste au incitat oameni cinstiți indignați și mulți gură-cască. Singele vărsat în luptele de stradă și slăbiciunea guvernului au dus la căderea acestuia. „Un om providențial”, fostul președinte al republicii, Gaston Doumergue, a fost instalat la putere în fruntea unui guvern de așa-zisă uniune națională în care cel mai puțin de stînga dintre partidele de stînga — partidul radical — apărea ca prizonier al dreptei. Partidul socialist și partidul comunist — acesta din urmă fiind pe atunci cel mai puternic dintre cele două — constituiau, totuși, împreună cu alegătorii și militanții partidului radical, opoziția.

Satisfacția zgometoasă a fasciștilor — cei care în 1940 aveau să ajungă la putere cu Pétain, iar în 1958 să sprijine referendumul generalului De Gaulle — a constituit un avertisment pentru democrați și mai ales pentru clasa

muncitoare. Manifestația organizată de comuniști la 9 februarie în Place de la République și reprimată brutal de poliție — care a tras asupra muncitorilor omorînd mai mulți dintre ei — a fost un „nu” rostit cu hotărîre de proletariat. Greva generală din 12 februarie, declarată la chemarea celor două centrale sindicale și a partidelor socialist și comunist, s-a bucurat de un succes total. Acțiunea comună a precedat unitatea de acțiune, impunînd-o. Cei care s-au regăsit atunci cu sufele de mil, cot la cot, în Place de la Nation, au dat o contralovitură adversarilor coaliției. Cîteva luni mai tîrziu, cele două partide muncitorești au semnat un pact al unității de acțiune. Unitatea sindicală s-a realizat în anul următor. Apoi acordul electoral a făcut ca mica burghezie radicală să se alătore proletariatului și, în cele din urmă, victoria Frontului Popular a permis să se facă cel mai mare pas înainte realizat vreodată într-o republică liberală, în această direcție.

Astăzi nu ne aflăm în ajun de alegeri, ci în urma unui scrutin care a reflectat o serioasă manifestare reacționară. Pretextul răsturnării politice nu l-a constituit de data aceasta un scandal financiar, ci un război colonial de care mai sînt legate încă multe iluzii. Chiar dacă partidul socialist se situează, de puține zile, pe o linie de opoziție, șefii săi poartă cea mai grea răspundere pentru evenimentele din 1958. În sfîrșit, ceea ce se desprinde în urma acestei trădări și în urma acestor evenimente este faptul că Partidul Comunist Francez se menține și astăzi ca primul partid politic al Franței, deși anticomunismul se manifestă cu virulență. Deși poate s-ar părea că această virulență este pe cale de a se atenua, ea rămîne totuși mai violentă ca acum 25 de ani. Deosebirea este destul de evidentă pentru a nu ne lăsa legănați de iluzii. Lupta va fi mai grea, mai strînsă, mai îndelungată poate decît altădată. Nu este mai puțin adevărat că astăzi, ca și în 1934, restaurarea libertăților democratice, schimbarea politicii nu pot fi impuse decît prin realizarea unității clasei muncitoare, preluîndu-se necesar concentrării tuturor democrațiilor.

Capitalismul a dat el însuși victimele sale dovada că sub dominația lui în stadiul imperialist nu poate fi asigurată niciodată vreoaică eucerire de ordin democratic sau social. De pe acum, deziluziile amare provocate de măsurile antisociale și continuarea războiului din Algeria favorizează o schimbare a conștiinței oamenilor simpli, care au fost înșelați mai mult ca oricînd.

Mi se pare caracteristic pentru atitudinea de azi a francezilor lucizi și faptul că, la un recent miting al stîngii, ținut la Bordeaux — în cadrul căruia a luat cuvîntul semnatarul acestor rânduri — a luat parte un număr impresionant de oameni. Și trebuie precizat că nu comuniștii formau majoritatea participanților. Știți care era titlul acestei conferințe ce a reușit să atragă atît de mulți participanți? Iată-l: „COMUNISMUL ESTE TINERETEA LUMII”.

Cezar DRĂGOI

ODĂ LA UN ORAȘ DE PROVINCIE

*În jurul meu și deasupra mea,
se-nvîrteau o mie de mii de stele
și vîrfurile albastre ale plopilor —
după ele...*

*Era pe la sfîrșit de noapte cînd — după ani și ani —
cutreieram din nou
— nerăbdător și oarecum îngrijorat —
și amintirile
și orașul pe care-l pedepsisem cu o nedreaptă uitare,
orașul meu uitat!..*

*Mă temeam că, din vîtrina matusalemicului fotograf
(indispensabil la nunți ca și la înmormîntări!)
mă vor întîmpina,
surzînd îngălbenite,
aceleași frumuseți care*

*— de o jumătate de veac încoace —
au rupt inima tîrului!..
Că vîntul — cu nepăsarea lui cotidiană — va înșuruba în boltă
aceleași trimbe de praf...*

*Mă și vedeam pășind printre amintiri și băltoace
cu luarea-aminte a cocostîrcului!*

*Dar la acea oră crepusculară și
— prin forța împrejurărilor —
trandafirie,
a fost altmînterea*

să fie!

*Străbătînd Strada Mare,
în fața tribunalului județean,
n-am mai întîlnit țaranul, veșnicul țaran
și veșnicul pîrîi*

*care
— după ce-și dejuga boii —
se trîntea pe-o rîină în finul din coșciugul carului
și înjura amarî!..*

*Și-n drumul meu nici boii lui nu mi-au mai stat, cu noroiul
încă neuscat, pe soldurile lor slabe, neuscat, pe soldurile
lor cu osul țest!..*

*Rumegînd pale de aur, pe care soarele în colb le-a risipit —
boii nu-l mai asteptau pe Sfîntu-Asteptă
împreună cu stăpînul lor obijduit!..*

*Și, totuși, călcăm cu destulă, prea destulă neîncredere,
pietrele pavajului, pietrele cubice ale pavajului,
tocite de eleoi
— în ciuda pedagogilor —
și după ora șapte!*

*Nu te-am mai recunoscut
— bătrînule oraș —*

*dest, pe zi sau noapte,
ar fi trebuit să te recunosc dintre altele o mie!..*

*(Cu toată vechia și trista poezie a duminicilor seară,
cu oamenii tăi necăjiți care se furizează
pe ușile întredeschise ale crîșmelor —
arborînd un surîs de vinovație!)*

*Într-o duminică seară,
bătrînule oraș, plin de o tînră și firească poezie —
m-ai întîmpinat cu o mie de căni de lut și poezie!*

*Oare, la temperatura la care se coceau
și cristalul
și cărămizile refractare —
cum ar mai fi rezistat provinciala tristețe — cum, oare?!*

*Hornurile fabricilor mi-au părut fluierile de argint sonor
prin care o imensă orgă*

*înalța un imn plin de accente mărețe —
un imn în care orașul meu uitat apărea
într-o nouă
și deplină
și transparentă frumusețe!..*

*Cu o deosebită demnitate și tărie
flîșneau în mine toate amănuntele
ca o flacără vie.*

*Și
— la acea oră crepusculară —
mi-am zis, înălțîndu-mi fruntea:
iată și oamenii noi —
iată și fabricile noi!..*

*Au răsărit cu fața la răsărit —
la răsăritul soarelui pe care îl numim*

Partid!

TRENURI

*Trec trenuri, orizontul de-l străpung
Dînd zilei ritm și forfotă-nserării —
Trec fără de hodină-n lat și-n lung,
Ca niște salbe oii pe trupul țării.*

*Coboară fluierînd ca pe la nunți.
Purtînd mireasma scîndurilor, tare
Se-ndeamnă volnicește către munți
Cu aurul cîmpiei în spinare.*

*Trec zornînd din zori pînă-n chindii,
In zbor pe drumuri lucii, fără
gloduri —*

*Și, gravi, le dau onorul prin țării
Soldații — oii statui la cap de poduri.*

*Stau santinele-ntre pămînt și cer
Pe drumuri ce vibrează ca ploara
Și pîd în goana salbelor de fier
Prin fața lor cum defilează țara.*

Lucian DUMITRESCU

Avioane sovietice ultrarapide brăzdează azi cerul siberian.

ABULOSUL PĂMÎNT AL SIBERIEI

de Victor RUSU

Poeții au, desigur, perfectă dreptate considerând racheta cosmică drept un simbol al nivelului înalt de dezvoltare la care a ajuns în prezent Uniunea Sovietică. Rotația majestoasă dintre aștri a primei planete artificiale este, fără îndoială, cea mai tulburătoare alegorie, imaginea care exprimă cel mai bine forța noului Prometeu, a omului purtător al unei noi civilizații, socialiste. Dar nu mai puțin încărcat de înțelesuri cu valoare de simbol mi se pare a fi și destulul Siberiei. Vastă temniță fără ratii pe vremea țarismului, pășunatul acesta înghețat și mut, al cărui nume făcea altădată și se cutremure conștiința Europei și a lumii întregi, a fost transformat în patru decenii de putere sovietică într-un ținut înfloritor, țăruia planul septenal îi vestește prosperitate fără seamăn. Nu este oare și acesta un minunat simbol al socialismului triumfător?

UN MOTTO CELEBRU PENTRU O ISTORIE MIRACULOASĂ

„Aici viața a început cu un susțin, dar va crește ca un strigăt de victorie“. Aceste cuvinte ale marelui scriitor și iubitor de oameni care a fost Anton Cehov, pot servi ca motto pentru miraculoasa istorie a Siberiei.

Aici viața a început cu un susțin...

De la un capăt la altul al acestui pământ atât de întins încât

pe el ar putea încăpea 3 țări ca India sau 30 de țări ca Japonia sau sute de țări europene de mărimea Olandei, oamenii orbecăiau de veacuri în beznă, osîndiți să îndure vicisitudinile climei și arbitrarul administrației țariste.

A.I. Herzen, democratul revoluționar care, asemeni lui Radîșcev, lui Cernîșevski, lui Korolenko și altor altor spirite libere, a fost surghiunit în Siberia, ne-a lăsat o descriere zguduitoare a acelor locuri: „*Tagma funcționarească taie și spinzură în guberniile din nord-estul Rusiei și în Siberia; aici ea se lăfăie în voie, fără nici o bătaie de cap. Distanțele sînt imense, din agoniseală se înfruptă cu toții, iar jaful devine o res publică. Însuși puterea țarului, care ocheste ca un tir de mitralie, nu poate străpunge aceste tranșee înzăpezite, săpate în noroi și înecate în mocirlă*“.

Spre aceste locuri îndepărtate erau duși, în lovituri de cînut și sinistru zornăit de lanțuri, cei mai buni fii ai Rusiei, revoluționarii care-și închinaseră viața cauzei ridicării poporului. Pînă în zilele noastre s-au păstrat numele vechi ale unor așezări care amintesc de trecutul acestor meleaguri. Satul Gorenki (de la *gore*—amărăciune), situat pe străvechiul drum al Vladimirului, era ultima etapă pînă unde rudele și prietenii aveau dreptul să-i conducă pe deportați. Aici își

lua rămas bun osîndiții, de multe ori pentru vecie, de la cei dragi.

În aceste locuri au trăit ani lungi de deportare Lenin și mulți dintre tovarășii săi apropiați de luptă — Stalin și Sverdlov, Kalinin și Dzerjinski, Kuibîșev și Ordjonikidze.

Dar tot aici viața — atîta vreme zăgăzuită și osîndită — a țîșnit ca un imens strigăt de victorie.

Da, e, fără îndoială, mai mult decît un miracol ceea ce a înfăptuit puterea sovietică într-un răstimp atît de scurt!

APRIGUL DUEL CU TAIGAUA SECULARĂ

Pentru prima dată liniștea înghețată a taigalei a fost sfîșiată de huruitul greu al tractoarelor care-și croiau drum prin pădure defrișînd teritorii imense. Cerul nordic, care nu a cunoscut înainte altă lumină decît a soarelui și a fulgerelor, a început să fie străluminat de vilvătăile cuptoarelor Martin și ale furnalelor înalte. Așezări prizărite în stepă au devenit aproape peste noapte orașe de sute de mii de oameni, cu o clocotitoare viață economică, culturală și socială. Gigantul metalurgic Kuznețk a devenit baza siderurgiei sovietice; orașele Novosibirsk, Krasnoiarsk și Irkutsk — centre ale industriei grele sovietice; orașul

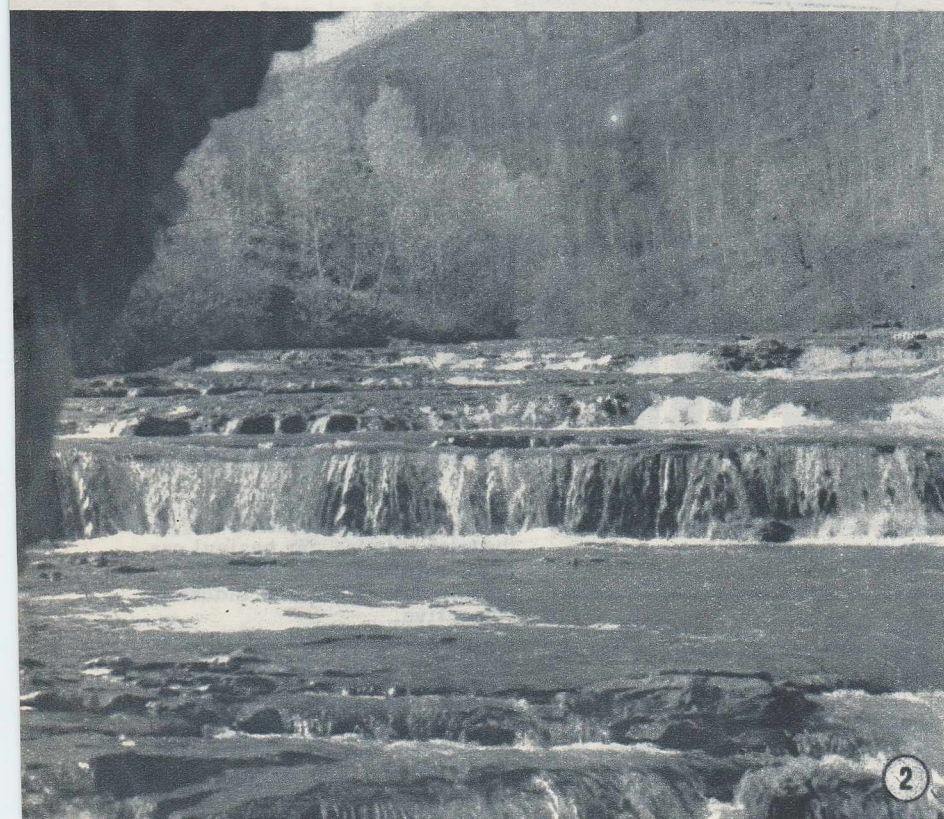
Kemerovo — un bastion al industriei chimice, iar bazinul carbonifer din Kuznețk — unul dintre principalele baze ale industriei extractive.

Apele involburate ale străvechilor fluvii siberiene au devenit izvoare nesecate de energie și lumină. Puternice hidrocentrale de pe Irtîș, Enisei și Angara furnizează milioane de kilowați de curent electric, prietenul și aliatul omului în lupta pentru industrializarea acestor locuri.

În apriga bătaie cu natura vitregă, omul s-a dovedit de o sută de ori mai tare. Înarmat cu tehnica cea mai perfecționată pe care marea industrie socialistă i-a pus-o la îndemînă în proporții tot mai mari, omul sovietic a pătruns adînc în taiga, aducînd pretutindeni binefacerea culturii și ale civilizației. Călăuzindu-se după principiul micuirinist că nu trebuie să aștepte darurile naturii ci să i le smulgă unul cîte unul, omul sovietic a făcut ca grîul, sfecla de zahăr, vița de vie — da, pînă și vița de vie, cea atît de gingașă și lacomă de soare! — să cucerească pămînturi altădată sterpe, înaintînd adînc spre nordul aspru și friguros.

„TIPURI OMENEȘTI SPLENDEDE, PUTERNICE, CURAJOASE“

Atrași de aceste plaiuri de legendă, sute de mii de tineri și tinere — mîndra generație sovietică de constructori ai comunismului — au venit în Siberia să participe la epopeea desțelenirii milioanele de hectare de pămînt.

turi virgine. Acești argonauți ai veacului nostru — porniți la drum nu în căutarea unei himerice lăme de aur, ci pentru a da viață unui plan măreț, elaborat de Partidul Comunist — au înfăptuit în câțiva ani o adevărată minune. Ni se pare interesantă în acest sens mărturia cunoscutului ziarist american Joseph Alsop, care poate fi bănuțit de orice în afară de simpatii comuniste: „*Cel care călătorește prin Siberia occidentală — a scris el într-un articol apărut în „New York Herald Tribune” — trebuie să fie pregătit pentru surprize. Toatălul pământurilor odinioară virgine, care vor fi arate anul acesta, va ajunge la aproximativ 90 de milioane de acri, sau aproape o treime din întreaga suprafață cultivabilă din Statele Unite. Numai în regiunea Akmolinsk dezvoltarea colhozurilor și stabilirea unor noi gospodării de stat a făcut să intre plugul în mult mai mult de 9 milioane de acri de stepă imemorială. Programul este de fapt un enorm joc cu clima, dar trebuie să crezi că acești oameni vor învinge. Căci persoanele pe care le-am întâlnit în gospodăria de stat ce am vizitat-o precum și tractoriștii și alți lucrători din colhozurile de aici, din Akmolinsk, sînt tipuri omenești splendide, puternice, curajoase.*”

Așa arată ziua de azi a Siberiei. Dar care va fi ziua de mâine a acestui ținut-continent? Planul septenal — acest vis inspirat pe care un mare popor însuflețit de o energie fără seamăn în istorie a pornit să-l traducă în fapt — ne ajută să o întrevădem în toată splendoarea.

REALITATEA ÎNTRECE CU MULT FANTEZIA CEA MAI PRODIGIOASĂ

Fabuloasele bogății ascunse de milenii în sipetul natural al Uralilor și Altaiului vor fi scoase la lumină și dăruite omului pentru

IMAGINI SIBERIENE

1. Zăpezi veșnice.

2. Ape involburate.

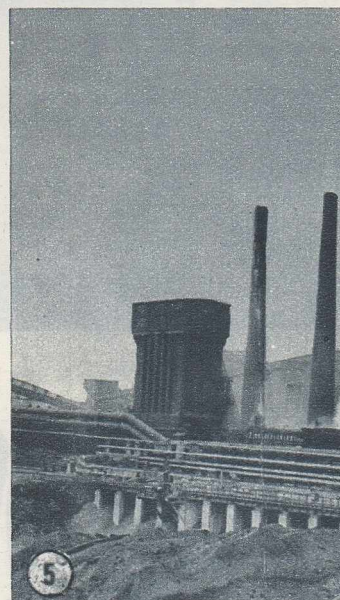
3. Taigaua nesfârșită.

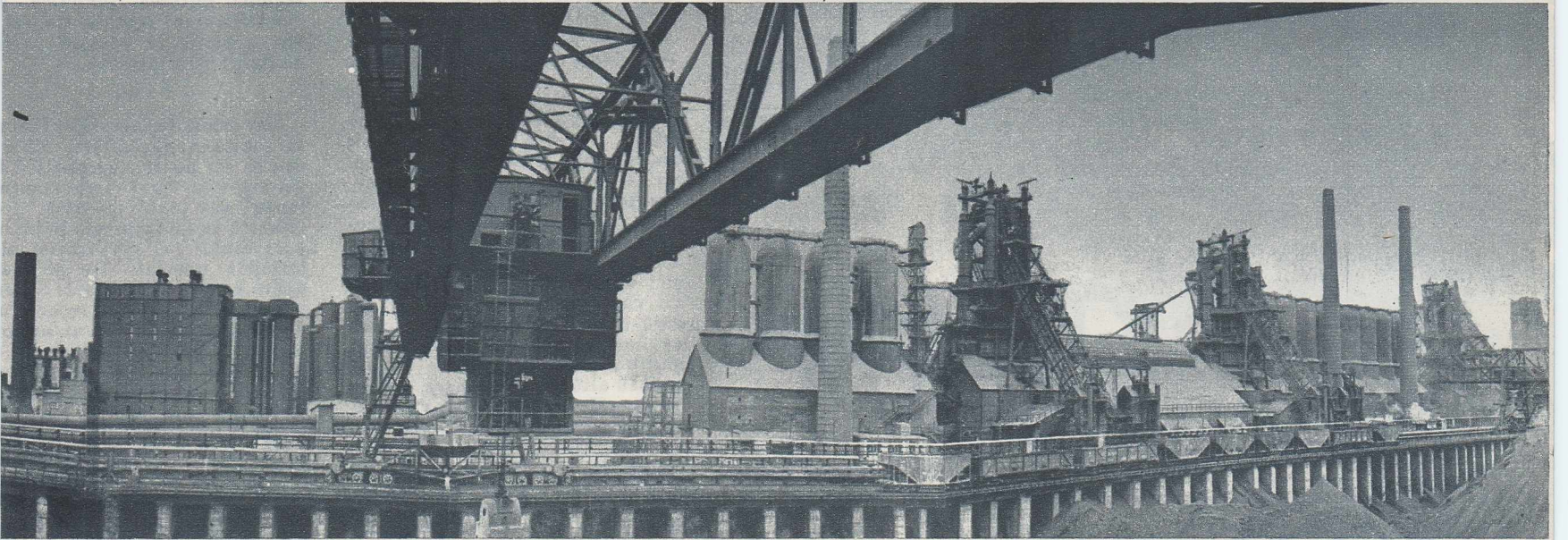
4. Oamenii sovietici au transformat continentul Siberiei într-un urlaș șantier al comunismului.

5. Unul din giganții industriei siberiene — Kuznețk.

6. Florile gingașe ale pământului renăscut. Colectivul coregrafic al Casei pionterilor din orașul Oktiabrski, R.S.S.A. Bașkiră.

7. Și aci a fost învinsă tundra. Norilsk, oraș modern, dincolo de cercul polar.

a-și făuri din ele case și mașini, lumină și căldură, confort și civilizație. Pentru a ne face o idee de imensitatea acestor bogății — care întrec cu mult tot ce a putut imagina vreodată fie și fantezia cea mai prodigioasă — este destul să arătăm că în subsolul Siberiei se află 46 la sută din rezervele de cărbune ale Uniunii Sovietice, 48 la sută din minereul de aluminiu, 50 la sută din zăcă-

mintele de aur și 50 la sută din rezervele de cositor, 30 la sută din rezervele de minereu de fier etc. În nordul Siberiei, în ținutul Iakuției, s-au descoperit cele mai bogate zăcăminte de diamante din lume, iar în ceea ce privește cealaltă mare bogăție a Siberiei — lemnul — s-a calculat că numai în regiunea Krasnoiarsk s-ar putea tăia atâtea lemne cîte ar încăpea într-un tren

lung de 32 milioane de km și cu care s-ar putea înconjura de 800 de ori pămîntul pe la ecuator. În total, numai această regiune dispune de tot atîtea păduri cîte au Statele Unite ale Americii la un loc, de 7 ori mai mult decît Japonia, de 13 ori mai mult decît Franța.

Aceste fabuloase bogății vor fi valorificate în anii septenalului; pe baza lor Siberia va deveni o metropolă industrială de prim rang, unul din giganticele arsenale în care se va turna aliajul cel mai de preț — fericirea omului sovietic.

La sfîrșitul septenalului, în 1965, gigantica bază industrială din Urali, de pildă, va produce într-o singură lună mai mult decît producea în tot anul 1940. O singură regiune — Celeabinsk — va produce în 1965 mai multă fontă decît produce întreaga Franța astăzi. Extracția de cărbune va atinge 135-145 milioane tone, față de 95 milioane în 1957.

Pe malurile mult cîntate ale Baikalului — cel atît de drag inimii oricărui rus și nelipsit din vechile balade despre Siberia — vor răsări gigantice uzine, bazate pe ultimul cuvînt al tehnicii moderne. Mecanizarea, automatizarea și telecomanda celor mai multe operațiuni își vor găsi aici o largă aplicare, astfel încît cel care va intra pentru prima dată în oricare din aceste uzine va constata uimit că cele mai multe dintre operațiunile ce necesitau altădată un mare volum de muncă omenească sînt executate acum, cu precizie maximă, de mașinile automate.

Chimia — vrăjitorul epocii noastre — acest alchimist modern care prin distribuirea și redistribuirea moleculelor înfăptuiește cele mai miraculoase transformări ale materiei, va avea în Siberia baze dintre cele mai puternice. Ca dintr-un uriaș corn al abundenței se vor revărsa din uzinele chimice torente de mătase, mai fină și mai durabilă decît cea mai gingașă mătase naturală, blănuri cu părul moale și nuanțe mai delicate decît ale

celor mai superbe exemplare zibelină sau vulpe argintie.

Turbinele puternicelor hidraulice centrale vor produce milioane kilowați, iar un sistem energetic unic va lega bazele energetice la Novosibirsk, Tomsk, Barn Kuzbas, Krasnoiarsk și Irku. Și cît de semnificativ este faptul că tocmai în Siberia — care altădată un simbol al beznei al spiritului ținut sub obrova funcționa cea mai mare hidrocentrală din lume, Bratsk, cu o putere de 3,6 milioane kilow — Constelația milioaneilor de belectrice ce vor scripi pe cupul Siberiei, ca și pe întreg ținutul Uniunii Sovietice, va lumina întregi că timpul comunismului, pe care cele mai lucispirite ale umanității l-au văzut, timpul care după lapid și celebra definiție leninistă seamnă puterea sovietică și electrificarea totală, timpul aur a venit în această parte globului pămîntesc.

★

Dar oricît de sumară ar fi această schiță a dezvoltării Siberiei din ea nu poate să lipsească și sătura cea mai importantă faptul că toată această opifică se înfăptuiește în numele progresului, al civilizației și fericirii omului. De pe acum apare evident că orașele Siberiei vor fi construite și reconstruite după ultimul cuvînt al urbanisticii, că marile metropole lumii vor avea de ce să-i învieze pe siberieni pentru confortul de care se vor bucura viitorul apropiat. Cultura, știința și arta Siberiei — flori rădărite pe tulpina falnică a culturii socialiste sovietice — vor înmulți găsi tezaurul culturii umane, nenumărate descoperiri și opere remarcabile. În această civilizație înfloritoare, în care bogăția socială va ține prin toți porțile societății, în care talentele aptitudinile fiecărui individ vor dezvolta în deplină libertate și în condiții optime — va trăi și va crea omul sovietic, cetățean fericit al societății comuniste.

IERI

Prin deșertul alb, sania trasă de cîini sau de reni.

Peste munți, zăpezi și ape își croiesc drum în talgăua secolară, cu ajutorul tehnicii moderne, linii ferate pe care vor gonii curînd trenuri electrice, sfîdînd distanțele și apropiînd Siberia de restul lumii.

AZI

SCRIITORII ȘI CARTII

DIN PERSPECTIVA DIALECTICII ISTORIEI

Problema libertății omului i-a preocupat pe gânditori din cele mai vechi timpuri. Acordând o atenție justificată modulului de cercetare cronologică, Roger Garaudy analizează, în recenta sa lucrare „Libertatea”, tradusă în românește, principalele teorii despre libertate elaborate de-a lungul epocilor, scoțind în evidență substratul lor de clasă.

Autorul își întemeiază cercetările pe lucrările clasice ale marxism-leninismului, trece în revistă un bogat și divers material factual oferit de realitatea contemporană, preocupat să dea relief ideii de bază a întregii sale lucrări: adevărata libertate omul o dobândește numai prin revoluția socialistă. Pentru a face sensibil acest adevăr de netăgăduit, Garaudy întreprinde o amănunțită comparație între democrația burgheză și demo-

Roger Garaudy: „Libertatea”, Editura Politică.

cracia sovietică, ceea ce are drept rezultat afirmarea clară a superiorității orânduirii socialiste.

De o deosebită actualitate este expunerea filozofului francez cu privire la politica cercurilor reacționare ale burgheziei din țara sa, îndreptată înspre fascizarea Franței. Această calitate a lucrării, de a nu rămâne niciodată în sfera noțiunilor abstracte ci de a lega neconștient fiecare observație teoretică de viață, de starea de lucruri capabilă să confirme judecățile autorului, este subliniată călduros de Maurice Thorez, secretarul general al Partidului Comunist Francez, în prefața volumului.

Caracterul accesibil al studiului lui Garaudy, obținut printr-o expunere sistematică și limpede, nu exclude ținuta științifică a volumului. Elaborată riguros în lumina ultimelor date ale materialismului istoric și dialectic, cartea este construită în patru mari capitole și anume: I. Istoria și protois-

toria libertății; II. Rezolvarea marxist-leninistă a problemelor necesității și libertății; III. Libertatea și democrația burgheză; IV. Democrația sovietică.

Deosebit de interesante și documentate sînt capitolele despre comuna primitivă, societatea antică și feudalitate, dar cele mai bune rezultate în studiul societății bazate pe clase antagoniste îl obține Garaudy analizînd „Libertatea și democrația burgheză”. De asemenea, Garaudy demonstrează convingător cum numai în cadrul societății comuniste se poate obține dezvoltarea cu adevărat liberă a indivizilor, cum legătura dintre oameni este izvorîtă din premisele economice și cum solidaritatea colectivă asigură continua prosperare a tuturor celor ce muncesc.

Lucrarea lui Roger Garaudy este menită să îmbogățească cunoștințele cititorilor referitoare la dezvoltarea istorică a societății și să contribuie la justa înțelegere a sensului adevăratei libertăți, indisolubil legată de triumful comunismului.

H. ZALIS

O PICĂTURĂ DE CERNEALĂ

E bine!

de Corneliu LEU

Știu că plec la țară, așa cum cerusem în urma chemării birotului Uniunii Scriitorilor, dar nu mi se comunicase decât regiunea: Ploești. La Ploești, mi s-a indicat raionul: Rîmnicu-Sărat. Un pas în plus, sfera se restrîngea, lucrurile se defineau. La Rîmnicu-Sărat așlăsem, consideram eu, și ultimul amănunt al drumului meu: comuna Ciorăști.

În prima dimineață am pornit voios pe ulițele satului. Aveam motive să fiu plin de certitudine. Nu mai eram ca înainte cu o zi, un om care nu știe unde va ajunge. În jurul meu, doar, se aflau casele locuite de oamenii în mijlocul cărora aveam să trăiesc o lună de zile. Mă aflam în regiunea Ploești, raionul Rîmnicu-Sărat, comuna Ciorăști. Mai mult decât atât: știam și cum arată Ciorăști, știam că gospodăria colectivă se cheamă „Iosif Rangheț”. Liniile generale erau deci cunoscute. N-aveam decât să-mi încep munca.

Îmi spuneam asta în vreme ce priveam un panou imens pe care un grafic înfățișa destinele a doi oameni: Stan C. Sîrbu, țaran individual cu 3,5 ha, a obținut anul trecut 1.460 kg grâu, 1.500 kg porumb și un venit total anual de 5.600 lei; Neacșu Boldeanu, care a intrat cu o suprafață asemănătoare de pămînt în gospodăria colectivă, a avut 3.932 kg grâu, 8.600 kg porumb și un venit total de 26.000 lei. La un moment dat simt niște priviri iscodindu-mă. Mă întorc. Un om între două vîrste, cu ochii ageri, c-un zîmbet vioi.

— Ce zici, tovarășe, e bine la noi în gospodărie? — mă întrebă el.

— După cîte văd, e bine — am răspuns eu.

Atunci, privirile lui căpătără luciul unei notări.

— E bine, tovarășe, da, e bine!

De atunci, bineînțeles că în carnetul meu de note s-au așternut tot felul de fapte și impresii, în memoria mea s-au încrustat tot felul de amintiri. Toate acestea nu au făcut decât să-mi întărească gîndul că datele geografice: Ploești, Rîmnicu-Sărat, Ciorăști, Gospodăria colectivă „Iosif Rangheț” nu erau de-ajuns spre a sugera locul în care ajunsesem; mai trebuia adăugat un amănunt: acel „E bine” pe care l-am auzit din gura primului om cu care am stat de vorbă în sat și care mi-a fost confirmat de fiecare colectivist și de fiecare amănunt din viața oamenilor în mijlocul cărora am trăit.

UN INTERESANT CICLU EPIC

Scriitorul Petru Vintilă oferă cititorilor o nouă carte: *Linia vieții*. În urmă cu trei ani, cînd apărea *Moștenirea*, ciclul Varlamilor se anunța ca o interesantă secțiune în viața unei familii bănățene de la începutul veacului pînă în zilele noastre. De atunci au apărut mai întîi *Eroul necunoscut*, apoi *Scaua mașilor*, iar astăzi *Linia vieții*. Ciclul Varlamilor devine o realitate, și proporția lui impune.

Cu *Linia vieții* Petru Vintilă deschide o nouă perspectivă în istoria familiei Varlam. Evenimentele revoluționare ce au urmat zilei de 23 August au clarificat tendințele și acțiunile membrilor acestei numeroase familii. Procesul e social, dar și moral. Între destinul Păunei Varlam și cel al fratelui ei, comunistul Partenie Varlam, există o prăpastie de neîmbrăcat. Drumurile lor merg în sens

Petru Vintilă: „Linia vieții”, Ed. Tineretului.

invers. În această familie frămîntată de contradicții adînci, unii merg în împlinirea viitorului, luptă în numele lui, alții se agăță disperati de tot ce este anacronic și condamnat la pierire de către însăși legea progresului. Sfîrșitul celor din urmă apare, în perspectiva istoriei, ca un lucru cît se poate de firesc. Cele două părți ale nuvelei, mărirea și decăderea Păunei Varlam, sînt o sugestivă ilustrare a acestui adevăr istoric. În rapida „mărire” a Păunei Varlam, dezvăluită cu acea savoare ironică particulară scrișului lui Petru Vintilă, autorul a descifrat un proces tipic pentru anii 1945-1947. Lipsită de scrupule, stăpînită de o poftă sălbatică de îmbogățire, Păuna Varlam asistă neputincioasă la dărîmarea iluziilor ei.

O altă năvelă, care a dat și titlul volumului, istorisește regăsirea „liniei

vieții” de către fiica Păunei Varlam, Sabina. După o căsătorie nefericită și o aventură sentimentală cu un sîrșit asemănător, Sabina înțelege că rostul existenței nu poate fi conceput în afara muncii, a colectivității.

Alte două năvele, *Pămîntul și Seceta*, construite cu un meșteșug deosebit, urmăresc, pe un alt plan al ciclului Varlamilor, destinul familiei de țărani săraci Florea Gh. Iovan.

Volumul *Linia vieții* ne oferă certitudinea împlinirii cu succes a ciclului Varlamilor. Năzuindu în permanență să descopere în destinele oamenilor semnificațiile sociale ale existenței lor, trăind cu înțelegere temele contemporaneității, Petru Vintilă scrie cărți atractive și necesare. Așteptăm cea de-a patra parte din ciclul Varlamilor, anunțată sub titlul *Fiecare viață este un roman*.

Alexandru NICHITA

● CONTINUÎND acțiunea piesei *Ecaterina Teodorescu*, Nicolae Tăutu scrie în prezent o nouă lucrare dramatică, cu titlul *Logodna peste timp*. În același timp Nicolae Tăutu întocmește o biografie romantică a Ecaterinei Teodorescu, iar pentru împlinirea zilei de 23 August lucrează la volumul de versuri *Rapsodia romînd*.

● SÎNT ANUNȚATE două noi volume de schițe satirice ale tînarului scriitor Teodor Mazilu: *Sursul și lacrima prostilor* (Ed. Tineretului) și *Războiul celor învingi* (E.S.P.L.A.). Inspirîndu-se din viața nouă a unui cartier muncitoresc, Teodor Mazilu scrie romanul *În căutarea luminii*.

● ÎN COLECȚIA „Patria noastră” (Ed. Tineretului) va apare lucrarea *Mîndră Timișoara*, cuprinzînd o suită de reportaje ale lui Mircea Șerbănescu. Într-un stadiu avansat se află și romanul *Familia unită*, al aceluiași scriitor.

ACTUALITĂȚI LITERARE

● TUDOR ȘOIMARU a predat Editurii Tineretului manuscrisul unei biografii romănate a celebrului actor Grigore Manolescu. În curînd, Tudor Șoimaru va termina o nouă piesă intitulată *Un loc sub soare*.

● ÎN URMĂ CU 16 ANI, scriitorul Kovács György termina de scris un roman care zugrăvea în culori realiste viața amară a țărănilor ardeleni. Romanul, care n-a putut fi tipărit atunci din pricina cenzurii fasciste, va vedea în curînd lumina tiparului. În ultimii ani, Kovács György a regătit și volumul II al acestui roman, intitulat *Tezaurul Kristofilor*.

● PROZATORUL EUGEN BARBU a terminat un nou roman, *Calea Nordului*, inspirat din lupta comuniștilor în anii ilegalității. Acțiunea cărții începe în toamna anului 1943 și se termină la cîteva zile după zdrobirea dictaturii fascistă-antonesciene. După călătoria făcută prin U.R.S.S., Grecia și Turcia, Eugen Barbu își adună însemnările într-un volum care va fi tipărit de E.S.P.L.A.

● APAR LA E.S.P.L.A. două noi volume de povestiri ale unor tineri scriitori: *Oameni... și oameni*, de Vinicu Gafița, și *Un gram de aur*, de Petre Sălcudeanu.

Ion BĂNUȚĂ

PE FOȘNETUL DUIOS DE VÎNT

Pe foșnetul duios de vînt
să oîi să-ți cînt!
S-alerгі prin vreme-n ritm zburînd,
cu mine-n rînd!
Să nu te-mplădici de or-un nor
tulburător
din haos iute să-l deshami
și să-l destrămi!

Din zborul gîndului, de fulg,
ușor, te smulg,
și peste grîne mi te duc
în danș năuc.

Aoar—eu soarele de-l strîng—
din oîr de crîng
îl cern mărunt pe drum de oar
că-s făurar.

Și năpădiți de frumuseți—
ce oîn șuoi—
în ale oremii mari pecești,
să fim și noi.

LA REDESCOPERIREA MUZEULUI ORĂȘULUI BUCUREȘTI

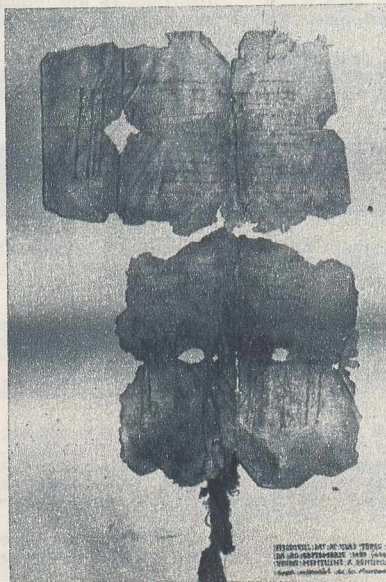
de Horia LIMAN

Bucureștiul are, în sfârșit, un muzeu care-l reprezintă. Încercarea hibridă dinaintea celui de-al doilea război mondial nu merita acest nume. Așezăminte bisericesti, așezăminte domnești, palate boierești, o exaltare a opulenței claselor stăpînitoare, doar atât aflai în muzeul defunct, cu foarte rare excepții de valoare. Într-o instituție în care activitatea maselor producătoare de bunuri materiale sau spirituale trebuia să ocupe locul de frunte, această problemă nu constituia nici măcar ultima preocupare. Iată de ce se poate spune că Bucureștiul își are muzeul său abia din ziua de 23 ianuarie 1959.

Minunatele ornamentații ale interioarelor, lucrate cu atîtă trudă de către meșteșugarii din trecut, uimesc azi pe vizitatorii muzeului.

Acesta este celebrul hrisov dat de Vlad Țepeș la 20 septembrie 1459, pe care se află înscrisă cea mai veche mențiune cunoscută despre orașul București.

O mare hartă te întîmpină de cum ai intrat: șantierele arheologice de pe teritoriul Capitalei care, prin obiectele descoperite cu prilejul săpăturilor făcute, atestă existența unor așezări vechi de zeci de mii de ani. Urme din paleolitic, urme din neolitic, din epoca bronzului și a fierului, din epoca geto-dacică, din aceea a migrațiilor sau a culturii protoromânești. Este istoria nescrișă a Bucureștiului, marcată doar prin obiecte măiestrit făurite — de la vase arse în cuptor pînă la fibule și monede.

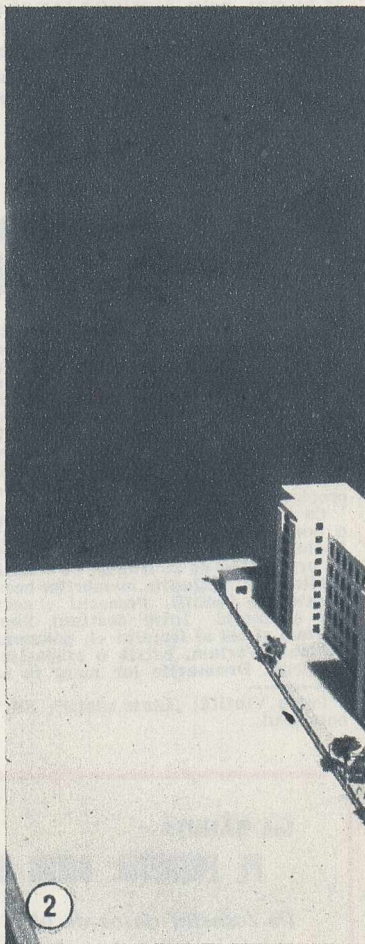
Istoria scrisă începe abia cu hrisovul din 20 septembrie 1459 dat de Vlad Țepeș în „Cetatea București”. De-aici, firele existenței orașului te poartă din sală în sală, exponatele reflectînd stări de lucruri din feudalism, din anii care au urmat revoluției din 1848, de la sfîrșitul veacului trecut — cînd proletariatul apare ca o realitate de netăgăduit, pentru a culmina în luptele istorice de la „Grivița roșie” și insurecția armată din August 1944, momente cruciale care au marcat existența în țara noastră a unui partid comunist puternic, capabil să pună în mișcare mase mari de oameni ai muncii. Ultima sală ne arată răsplata luptei de veacuri a poporului: construcția socialistă.

Ca un leit-motiv al întregii dezvoltări a orașului și a țării însăși, apare ura de neîmpăcat a poporului împotriva claselor dominante. Boierii sînt „hicleani”, se spunea în 1654, cînd împotriva lor s-au ridicat seimenii și dorobanții „de-i ucidea ca pe niște dobitoace”. În prima jumătate a secolului al XIX-lea, slugerul Tudor avea să-i vadă ca pe niște „balauri care ne înghit de vii...”, „țirani” cu averi „rău agonisite”. Împotriva lor, a „boierilor fără patrie” — cum i-a numit Bălcescu — norodul a luptat fără încetare. Istoria Bucureștiului — inimă a țării întregi — este o istorie din belșug stropită cu sînge.

Dacă lupta clasei muncitoare condusă de partidul ei își găsește în muzeu reflectarea corespunzătoare, mișcările din trecut rămîn învăluite în vag, nu apar

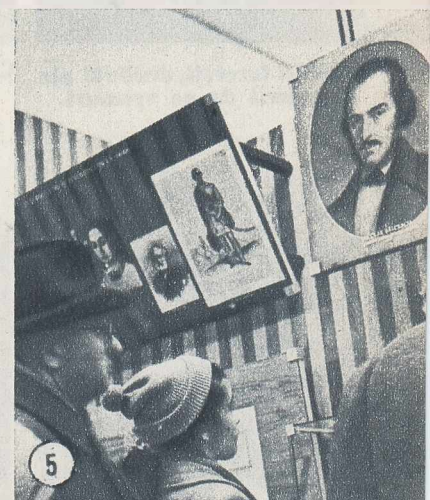
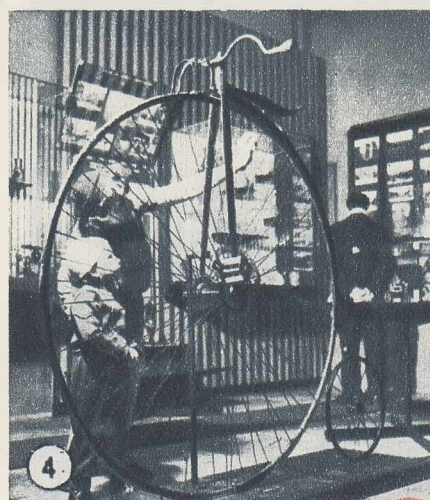
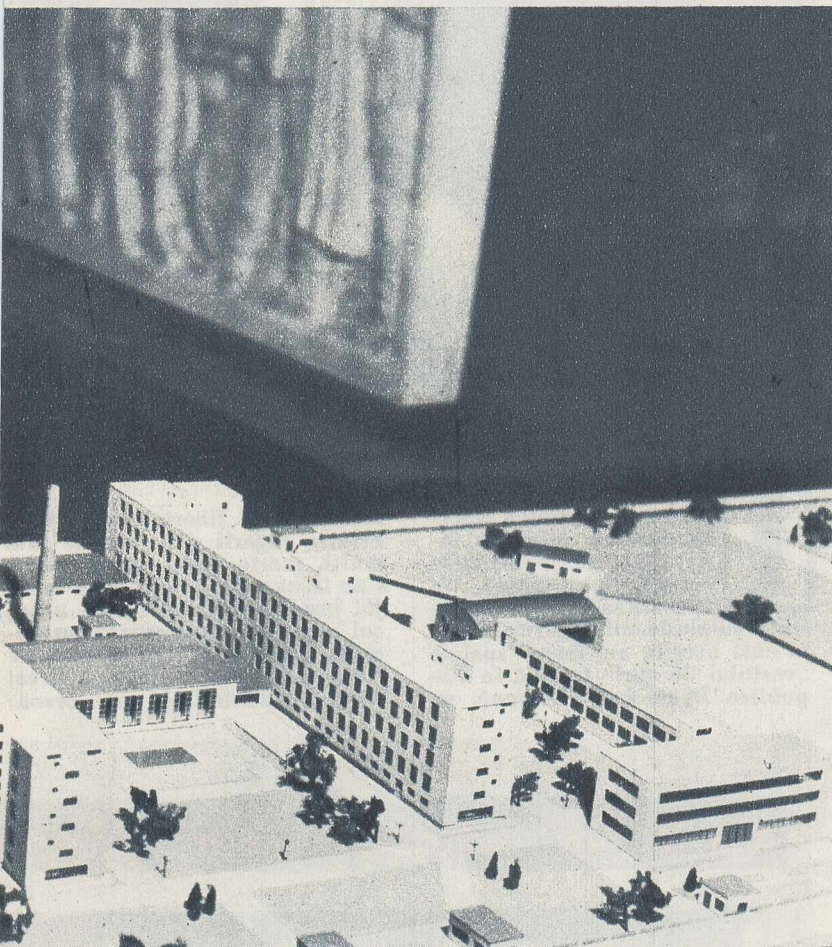

1

2

conturate prin documente elocvente. Se știe că Bucureștiul a fost poate cel mai năpăstuit dintre orașele țării noastre. Pradă incendiilor fără număr, cutremurelor, invaziilor pustiitoare sau epidemiilor de ciumă, el a fost lovit de cel mai cumplit flagel — protipendada parazitării și nesățioasă. Fanarioți, stăpînitori vremelnici sau tirani pămînteni, deopotrivă, nu au iubit țara pe care au condus-o; ei erau preocupați doar de propria lor îmbogățire, ei au maimuțărit modele străine, disprețuind tot ceea ce era românesc. Pînă și un academician, pasă-mite om de cultură, a lansat — în iulie 1888 — următoarea invitație: „... dărîmați tot ceea ce este urît și absurd... în locul lor faceți alte turnuri, alte biserici cu forme și elemente monumen-

tale, așa precum cere spiritul secolului". Ca urmare a acestui apel patetic, a căzut sub tirnăcoapele edililor Turnul Colței, zidit în anul 1712, și nu numai el. Datorită disprețului pentru tot ceea ce reprezenta tradiția, istoria orașului, au fost înlăturate monumente de artă, lăcașuri care vorbeau despre vremuri astăzi îndepărtate, despre viața și despre luptele norodului bucureștean. Documente de o valoare neprețuită au fost distruse, aruncate pradă flăcărilor sau lăsate de izbeliște, cu neputință de reconstituit. Politica antipatriotică a claselor dominante românești se ilustrează prin golurile dureroase din istoria noastră — ea a devastat mai cumplit decât cutremurele, decât incendiile, decât prădăciunile otomanilor.

Iată de ce munca depusă de colectivul Muzeului orașului București merită toată recunoștința noastră. Iată de ce Muzeul orașului București trebuie să fie un prilej de stimulare a spiritului patriotic, a conștiinței cetățenești, astfel încât în jurul noului lăcaș de cultură să se mobilizeze un număr cât mai mare de intelectuali, de colecționari de toate categoriile, de muncitori din toate ramurile care — ca adevărați corespondenți voluntari — să sezeze documentele ce ar mai putea îmbogăți muzeul, să doneze ei înșiși piese care pot să ilustreze o epocă, un moment istoric, un aspect al dezvoltării frământate dar eroice a Capitalei patriei iubite.

Fotografii de M. PAIUC

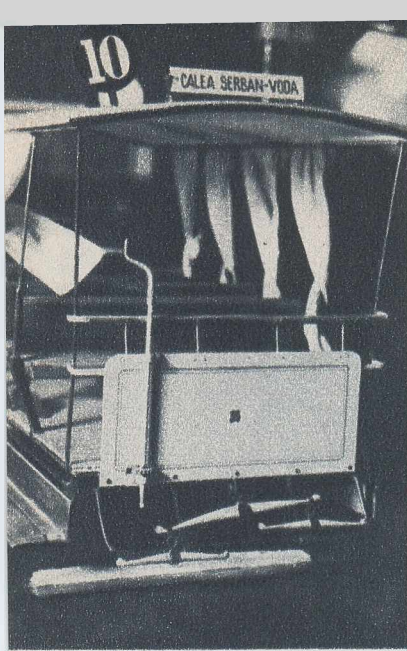
1) Nenumărate documente și fotografii grăitoare înfățișează vizitatorilor impetuoasa dezvoltare a mișcării muncitorești din Capitala patriei noastre. Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști din 1933, conduse de P.C.R., stârnesc admirația generației noastre tinere, care nu a cunoscut jugul asupriții și exploatării.

2) Macheta reprezintă Fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, una din marile întreprinderi realizate în timpul regimului nostru.

3) De aci încolo — de la basorelieful care ilustrează primirea victorioaselor trupe sovietice eliberatoare, de către populația Bucureștiului — este oglindită o nouă eră în istoria dezvoltării Capitalei noastre: era construcției socialismului.

4) Aceasta-i cu adevărat o bicicletă de pe vremea lui... tata mare...

5) Chipul marelui revoluționar-democrat Nicolae Bălcescu se află la loc de cinste în sala care cuprinde desfășurarea evenimentelor din tumultuosul an 1848.

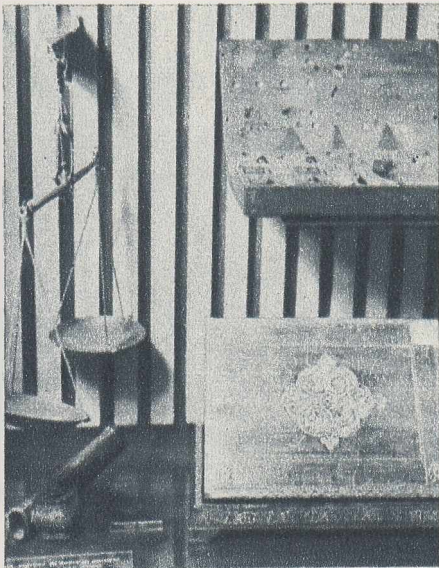
Faimosul tramval cu cai
din Bucureștiul de ieri.

Steagul Țării Românești și arme din
vremea Regulamentului Organic.

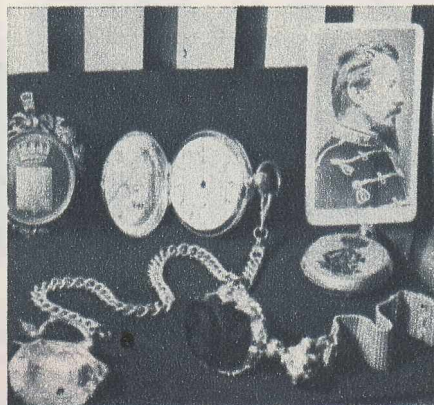
Tururi turcești, atribute ale
puterii de pe vremuri.

Cântar, pupitru de scris și călmară
de negustor.

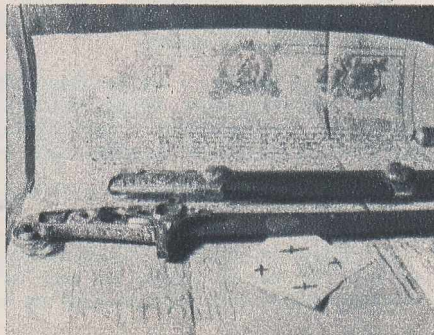

Steag de breslă din secolul
trecut.

Obiecte care au aparținut lui Alexan-
dru Ioan Cuza.

Sabla care a aparținut domnitorului
Constantin Brincoveanu.

Familia Ennenbach are toate motivele să fie veselă: și-a lăsat... doar gri-
jile și necazurile în vest...

Intocmai, domnule Ober-
länder; ca ministru fe-
deral pentru „problemele
refugiaților” sînteți în
măsură să știți bine că ze-
cile și sutele de mii de germani care
în anii aceștia au întors spatele
„vestului de aur” trecînd în Re-
publica Democrată Germană au

ales de fapt libertatea și viața.
Printre fugarii din vest se află
mulți, foarte mulți oameni care
s-au lăsat cîndva ispitiți de mira-
jul înșelător al așa-zisului mira-
col economic vestgerman cu eti-
chetă americană. Dar dincolo de
firmele de neon, cei ce-au plecat
în vest s-au întilnit cu... bezna:

Așa a fost în „ve

au ales viața!

șomaj, mizerie, umilință. Așa încît toate încercările domnului Oberländer și ale celorlalți maștri ai „războiului psihologic“ de a-i cîștiga pentru „lumea liberă“ nu i-au putut împiedica pe „refugiați“ să facă — în masă — cale-ntoarsă. O dată cu ei au trecut și trec linia de demarcație, spre est, mii și mii de cetățeni ai R.F. Germane. Statistica este mai mult decît concludentă: din 1954 și pînă în prezent aproape 400.000 de germani au părăsit Germania occidentală stabilindu-se în Republica Democrată Germană.

de D. BABOIAN

DE CE?

Ani în șir propaganda occidentală a colportat, în o mie și una de variante, basmul despre „prosperitatea miraculoasă“ a economiei vestgermane. Nu mai puțin s-a flecărit despre încadrarea revanșarilor de la Bonn în uniunile și blocurile agresive ale așa-zisei „lumi libere“, dar mai ales despre subita dragoste de pace a foștilor hitleriști — militari și civili — care, așa cum arăta recent ziarul vestgerman „Fränkische Tagespost“, „ocupă din nou pozițiile cheie în statul lui Adenauer“.

Acum însă, cînd în pofida reclamei deșănțate tot mai mulți germani își îndreaptă privirile și nădejțile spre acea parte a țării lor în care omul muncitor, stăpîn pe soarta sa, ducă o viață nouă, potenții vestgermani sînt cuprinși de neliniște.

De ce fug atîți germani din vest? — iată o întrebare ce stăruie în mintea fiecărui demnitar de la Bonn, începînd cu Adenauer

și terminînd cu colaboratorul său apropiat, fostul Hauptsturmführer nazist Oberländer.

Un institut pentru sondarea opiniei publice din Germania occidentală, încercînd să vină în ajutorul Bonnului, a întreprins o anchetă publică cu rezultate de loc liniștitoare pentru Adenauer și protectorii săi americani. 74 la

sută dintre cei chestionați au răspuns că VIATA LOR DE AZI LE INSPIRĂ PUR ȘI SIMPLU TEAMĂ. Teamă de

prezent și teamă de viitor — iată drama unor oameni care au cunoscut „binefacerile“ miracolului american al lui Adenauer. Și cum ar putea fi altfel acolo unde primează nu omul și interesele lui, ci spiritul de revanșă și pregătire a unor noi aventuri războinice!

Refacerea mașinii de război hitleriste și transformarea Germaniei occidentale într-un centru al politicii agresive în Europa, reîntornarea magnaților și a generalilor care l-au susținut pe Hitler, desfrîul reacțiunii și gîtuirea libertăților democratice, precum și veșnica nesiguranță economică și morală ce afectează în principal masele populare — iată altele motive pentru care mulți germani, sătui de aventuri militariste și de „minuni“ economice, se despart, fără regrete, de falsul paradis vestgerman. Unii, ajunși în culmea disperării, emigrează în Australia, Noua Zeelandă sau în Canada; alții, mai lucizi, alege calea mai sigură: R.D. Germană.

ODISEEA LUI HEINZ DITTNER

În porturile de nord și la linia de demarcație ce desparte R.F. Germană de R.D. Germană

se hotărăște soarta multor germani trădați de „miracolul“ lui Adenauer. Vapoarele ce se desprind de țărm la Hamburg, la Bremerhaven, la Cuxhaven poartă spre lumea largă, spre marele necunoscut, mii de germani cu sufletul plin de amarul deziluziilor și al disperării. Încotro? Nimeni nu știe exact; fiecare speră să găsească dincolo de mare ceea ce a refuzat să-i dea patria. „Fiecare dintre ei — scrie „Zeit im Bild“ — visează să se întoarcă oarecum căpătuit. Dar nimeni nu pomeneste de cei cinci milioane de șomeri americani ale căror rînduri le vor îngroșa probabil și ei, mîine-poimîine. Criza călătorește laolaltă cu ei; îi însoțește oriunde, fie că se reîntorc vreo dată, fie că mor acolo, asemeni multora ca ei“.

Ajunși la destinație, emigranții constată cu deznădejde că lumea de peste ocean nu-i mai puțin strîmbă decît aceea pe care au lăsat-o acasă. Și atunci?... Iată întrebarea la care a trebuit să răspundă, ca mulți alți emigranți din Germania de vest, și finarul Heinz Dittner. În vara anului 1956, lăsîndu-se amăgit de propaganda oficială pentru recrutarea în armata N.A.T.O., strungarul Dittner, care lucrase înainte vreme la o fabrică de mașini textile din regiunea Ruhr, s-a lăsat încorporat în armata N.A.T.O. I se promisese avansarea rapidă și un carnet de șofer. Curînd însă, cînd și-a dat seama că s-a înșelat, n-a mai stat pe gînduri și s-a imbarcat ca emigrant pentru Canada. Dar și aci, îndată după sosire, i s-au spulberat toate visurile. O scrisoare primită din partea autorităților canadiene de emigrare

l-a avertizat „să nu conteze de la început pe un loc de muncă“ — ceea ce echivala cu o brutăla invitație la șomaj. Muncitorul german a ctreierat orașele canadiene în căutare de lucru. Dar, ca și lagărele de emigranți, birourile de plasare erau înșesate cu oropși ai vieții; Heinz Dittner și-a dat seama că și de astă dată mizase greșit.

Căminul de primire de la Eisenach (R.D.G.) este cel mai solicitat. În șir neîntrerupt sosesc aci zilnic cetățeni din Germania occidentală.

Căuta cu disperare o cale de salvare. N-a găsit-o decît în ziua cînd avu șansa să se întilnească cu Hillbruner, un fugar din R.D. Germană. Acesta, atras de mirajul „vestului de aur“, trecuse în

„de aur“

Pentru cei ce vor să guste din „plăcerile“ „vestului de aur“, imaginea aceasta este cea mai bună carte de vizită a paradizului oferit de Adenauer. În asemenea lagăre mizere sînt „găzduși“ în R. F. G. fugarii, tot mai puțini la număr, din R. D. Germană.

„Grija“ față de om în Germania occidentală. Rămăs fără slujbă și fără locuință, șomerul vestgerman H. Franz a trăit vreme îndelungată împreună cu soția sa într-un cort, la marginea cimitirului Altona din Hamburg.

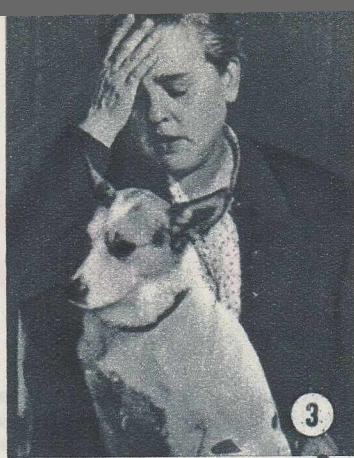

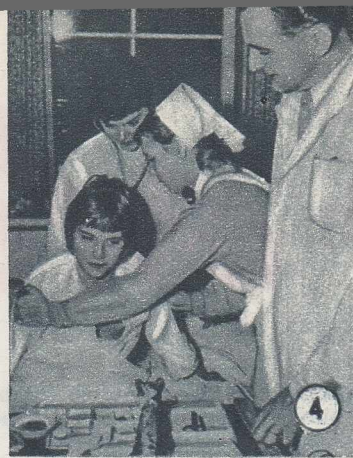
1

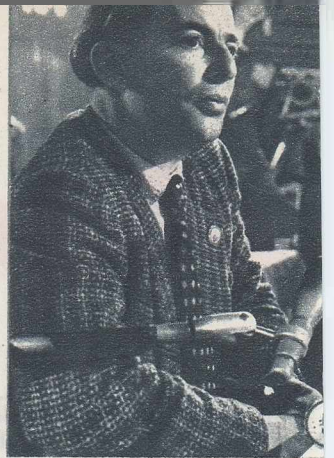
2

3

4

5

1 ZIDARUL Karl Steppke a vrut să lucreze pentru pace. Aveam de lucru în vest, dar într-o zi patronul mi-a spus: nu știu ce vom lucra la anul. Să vedem, poate construim aeroboame «au cazdămi».

Refuzând să lucreze pentru război, a trecut în R. D. G. „unde — a spus el — lucrez pentru construcția pașnică”.

2 MILITARUL Dietrich Bitzer a fost silit să îmbrace uniforma Bundeswehrului la vârsta de 21 de ani. Punându-și viața în pericol, a trecut granița R. F. G. pentru că — așa cum a declarat el — încă de pe când era civil s-a pronunțat contra prezenței trupelor americane pe teritoriul R.F. Germane, precum și împotriva creării Bundeswehrului condus azi de foștii generali hitleriști.

3 GOSPODINA Frau Wilhelm nu și-a revenit încă de pe urma celor îndurate în vest. Nici ea și nici soțul ei n-au găsit acolo de lucru. „Voiam pus și simplu să mă sinucid pentru că nu găseam de lucru”.

4 MEDICUL Prof. dr. Kirchmaier a trecut încă în urmă cu doi ani în R.D.G., unde se bucură de toată atenția și are posibilitatea să-și exercite nobila profesiune în condiții onorabile.

5 MINERUL Horst Lieberwirth din Essen a trecut în Germania răsăriteană împreună cu alți 34 cetățeni din R.F.G. „În Germania de vest am fost obligat să trăiesc împreună cu soția și cei patru copii ai mei într-o singură cameră”.

Când s-a prezentat primarului din Essen spre a-i arăta că a hotărât să se mute în R.D.G. pentru că în vest n-are nici locuință și nici de lucru, i s-a spus că nu i se permite să facă... propagandă pentru Germania democratică.

ficiale arată că printre cei ce-au ales viața socialistă se află peste 500 de oameni de artă care au cunoscut toate privațiunile și îngrădirile activității lor în R.F.G. Ei nu pot uita, între altele, tragicul sfârșit al cunoscutei artiste vestgermane Sybille Schmitz, căzută victimă mizeriei.

Printre cei care se prezintă la punctele de primire a fugarilor din vest se află și mulți dintre aceia care au plecat cândva din R.D. Germană atrași de strălucirea înșelătoare a modului de

viață occidental. În lagărele de refugiați din Berlinul occidental, sub șantajul cinic al recrutorilor de spioni și în mijlocul isteriei războinice dirijate, aceste victime ale „vestului de aur” au cunoscut adevărata față a regimului instaurat în apusul țării de către revanșarii protejați de americani.

Reîntoarcerea în R.D.G. a fugarilor de ieri este ea însăși edificatoare; CALEA SALVĂRII LOR ARE ÎN GERMANIA DE AZI SENS UNIC: VEST-EST.

R.F. Germană. După ce încercase o amară deziluzie, își făcuse bagajele de emigrant. Și așa a ajuns în Canada. „Hillbruner mi-a vorbit despre viața din R. D. G. și despre serviciul bun pe care l-a avut acolo” — avea să spună mai târziu Dittner, căruia sincera confesiune a „fugarului din est” care visa să se reîntoarcă în patrie i-a produs o impresie de neuitat.

Strungarul Heinz Dittner știa că de astă dată nu va mai da greș; hotărâse să se reîntoarcă în Germania. Neavând banii necesari, a trebuit să-și amine călătoria cu mai bine de un an. Dar pînă la urmă iată-l din nou pe pămînt german, la Bremerhaven. Pe căi ocolite ajunse în Berlinul occidental, de unde reuși să treacă, plin de reînnoite nădejdi, în capitala R.D. Germane. Aci găsi de îndată și loc de muncă, și locuință, și oameni-tovarăși. Heinz Dittner n-a mai „mizat” greșit. Dar pentru a descoperi viața cea adevărată a trebuit să ajungă în R. D. Germană trecînd prin... Canada.

CALEA SALVĂRII

Cazul lui Dittner nu e unicul. Numai că majoritatea celor care vor să treacă azi în R.D. Germană caută drumuri mai scurte.

Și este caracteristic faptul că la acest exod al populației (în medie 70.000 de oameni pe an) din vest spre est participă, în proporție de 40 la sută, tineri între 15-25 de ani.

Heinz Dittner

Din toate colțurile Germaniei occidentale vin în R.D. Germană familii întregi (majoritatea cu mai mulți copii), muncitori, țărani și intelectuali. Datele o-

La punctul de frontieră Wartha a sosit trenul interzonal din direcția Frankfurt pe Main. Mulți dintre acești călători grăbiți pășesc din această clipă pragul unei noi vieți între hotarele R. D. Germane. Printre ei se află și grupul de tineri (în cercul alb și în fotografia din dreapta) care s-au lecut în R. F. Germană de „mirajul occidentalului”.

CRABII OCUPĂ INSULA

de A. DNEPROV

(Urmare din numărul trecut)

Pe acesta l-am și țintit. Dar când drugul meu îi atinse spatele, scosei un strigăt și sării în lături: prin drug, curentul electric pătrunsesse în mine! Corpul acestei lighioane se afla, după cât se vede, sub potențial electric. „Mijloace de protecție apărute ca rezultat al evoluției” — gândii eu.

Pentru a-mi salva arma, mă apropiai, tremurând din tot corpul, de turma mecanismelor care zbirnău continuu. Văzui prin beznă, la lumina slabă a multor arcuri voltaice, cum drugul meu era tăiat în bucăți. Cel mai activ dintre toți era automatul cel mare, pe care dorisem să-l sfărâm.

Mă întorsei în cort și mă culcai.

Cîtva timp am reușit să uit totul, datorită unui somn greu. Dar aceasta a durat puțin. Deșteptarea a fost fulgerătoare: simții cum peste trupul meu se tirăste ceva rece și greu. Sării în picioare. Un crab — nici nu mi-am dat seama imediat de aceasta — dispăru în fundul cortului. Peste câteva secunde văzui scinteia electrică.

Crabul blestemat venise să caute metal chiar la noi. Electroful său tăie vasul de tablă în care țineam apa potabilă!

L-am trezit pe Cookling și i-am explicat cam confuz cum stă situația.

— Toate cutiile în mare! Provițiile și apa, în mare! — ordonă el.

Am început să cărăm cutiile de tablă spre mare și să le îngropăm pe fundul nisipos, acolo unde apa ne ajungea pînă la brîu. Tot acolo adăpostirăm și întregul nostru instrumental.

După treaba asta, uzi și oboșiți, șezurăm pînă dimineața pe mal, fără a mai dormi. Cookling respira greu și în sufletul meu eram bucuros că-și are și el porția de suferință de pe urma isprăvii sale. Ba chiar, acum îl uram și-i doream o pedeapsă și mai grea.

4

Nu-mi mai amintesc cît timp se scursese de la sosirea noastră pe insulă, cînd, într-o bună zi, Cookling afirmă solemn:

— Ce e mai interesant începe de abia acum. Întregul metal a fost înghițit.

Într-adevăr. Parcurserăm toate punctele unde înainte se aflaseră grămezile de metal. Nu mai rămăsese nimic din ele. De-a lungul țărnelui și printre tufișuri se vedeau gropile pustii.

Cuburile metalice, barele și pivoturile se transformaseră într-un număr uriaș de mecanisme care străbăteau insula forfotind peste tot. Mișcările lor deveniseră repezi și nervoase; acumulatele erau încărcate la maximum, dar energia nu mai putea fi epuizată prin muncă. Ele pribegeau fără sens pe mal, se țirau prin tufișurile de pe platou, se loveau unele de altele și adesea și de noi.

Observîndu-le, m-am convins că Cookling avea dreptate. Crabii erau într-adevăr diferiți. Se deosebeau unul de altul prin mărimea lor, prin mobilitate, prin dimensiunile tentaculelor, prin dimensiunea gurii-atelier. După cât se părea, deosebiri și mai mari existau în conformația lor internă.

— Nu e rău de loc — spuse Cookling. E timpul să încep să lupte între ei.

— Vorbești serios? — îl întrebai eu.

— Se înțelege. Pentru aceasta e de ajuns să li se dea să guste cobalt. Mecanismul este astfel construit încît, în cazul cînd o cantitate foarte mică din acest metal îi pătrunde în interior, are loc anularea „respectului reciproc”... dacă se poate spune astfel.

În dimineața zilei următoare m-am dus cu Cookling la „depozitul nostru marin”. De pe fundul mării am dezgropat porția obișnuită de conserve și de apă. Totodată am scos patru bare grele de cobalt ascunse acolo de inginer pentru stadiul hotărîtor al experienței.

De îndată ce făcu primii pași pe nisip, ridicînd în sus mîinile în care ținea barele de cobalt, Cookling fu înconjurat de cîtiva crabi.

Ei nu depășeau limita umbrei lăsate de corpul său, dar se simțea că apariția noului metal îi neliniștea în mod deosebit. Stăteau la vreo cîtiva pași de inginer și priveam cu uimire cum cîtiva crabi căutau să se apropie prin sărituri stîngace.

— Vezi ce diversitate de mișcări? Ce diferențe între ei! Acum cred că-ți dai seama în ce măsură au evoluat unele exemplare. Și din lupta pe care noi îi vom sili să o poarte, abia va rezulta o nouă evoluție, deoarece vor supraviețui cei mai puternici, cei mai înzestrați. Ei vor avea apoi urmași și mai perfecți.

Spunînd aceste cuvinte, Cookling aruncă una după alta barele de cobalt în direcția tufișurilor.

Ceea ce a urmat e greu de descris.

Asupra barelor se aruncară în același timp mai multe mecanisme și, lovindu-se reciproc, începură să taie cobaltul cu ajutorul scinteii electrice. Altele se înghesuiau fără folos din spate, urmărind să înhațe și ele cîte o bucățică de metal. Cîtiva crabi se țiră pe spinările celorlalți, căznindu-se să se strecoare spre centru.

— Iată și prima bătălie! — strigă fericit inginerul militar.

Peste cîteva minute, locul unde Cookling aruncase barele de cobalt se transformase în arena unei lupte înspăimîntătoare, în care se angrenau tot mai multe automate.

Pe măsură ce bucățile din mecanismele sfărîmate și cele de cobalt erau înghițite de celelalte mașini, acestea se transformau în niște fiare sălbatice îngrozitoare și se aruncau imediat asupra altor automate.

În prima parte a acestei lupte, în ofensivă se aflau mecanismele ce înghițiseră cobalt. Ele erau acelea care rupeau în bucăți automatele ce se adunaseră aici din întreaga insulă, în speranța că vor pune gheara pe o bucățică de metal. Însă pe măsură ce tot mai mulți crabi „gustaseră” din cobalt, lupta devenea tot mai crudă. În acest moment, intrară în luptă automatele nou-născute.

Era o generație nu numai nouă, dar și uimitoare! Nou-născuții erau mai mici și dispuneau de o mobilitate extraordinară. Mă mira faptul că aceștia nu mai aveau nevoie de tradiționalul procedeu de alimentare a acumulatelelor, caracteristic pentru străbunii lor. Le era suficientă energia solară captată de către oglinzile de pe spinare, e drept, cu mult mai mari. Agresivitatea lor era izbitoare. Ei atacau simultan cîtiva crabi și tăiau dintr-o dată cîte doi-trei.

Cookling stătea în apă și fizionomia sa trăda o mulțumire nemărginită. Își freca mîinile și croncănea:

— Bine, bine. Îmi închipui ce va fi mai tîrziu!

Cît despre mine, priveam lupta aceasta a mecanismelor cu dezgust profund și cu frică, încercînd să-mi imaginez cum vor arăta bestiile mecanice ce aveau să mai apară și ce se va întîmpla în urma acestei încăierări!..

La amiază întreaga plajă de lîngă cortul nostru era transformată într-un imens cîmp de bătăie. Aici se strînseseră mecanismele din toată insula. Războiul se ducea în tăcere, fără țipete și gemete, fără bubuituri și zgomote. Doar trosnetele nenumăratele scinte electrice și pîrîiturile corpurilor metalice ale mașinilor însoțeau această fantastică bătălie, care se remarcă auditiv numai printr-un freamăt și un scîrțîit straniu.

Deși o mare parte dintre mecanismele ce se născuseră acum erau mici de statură și abia se mișcau, începură să se ivească și noi tipuri de automate. Acestea depășeau ca mărime pe toate celelalte. Mișcările

nu le erau repezi. Dar in ele se simțea forța. Noile mecanisme răs-pundeau cu succes atacurilor automatelor pitice.

Cînd soarele se pregătea de asfințit, în mișcările mecanismelor mici se observă o schimbare bruscă: ele se îngrămădiră toate în partea de apus a insulei și începură să se miște tot mai încet.

— Fir-ar să fie, toată compania asta e condamnată! — rosti Cookling cu glas surd. Pe cît se pare, nu au acumulate și, cum va dispărea soarele, se va sfîrși cu ei.

Intr-adevăr, cînd umbra tufișurilor se întinse într-atît încît acoperi uriașa mulțime de mecanisme mici, ele încremeniră pe moment. Acum nu mai erau o armată de mici lighioane agresive, ci un uriaș cimitir de tinichele.

Către ele se țirau, fără să se grăbească, crabii uriași, mari cît o jumătate de om. Începură să le înghită una după alta. Pe platformele părinților giganti apăreau acum contururile unor urmași și mai mari.

Fața lui Cookling se întunecă. Se vedea bine că o asemenea evoluție nu-i era pe plac. Crabii automați, giganti, înceți în mișcări, nu prea pot constitui o armată bună pentru diversiune.

Cît timp crabii giganti erau ocupați cu lichidarea generației mici, pe plajă se instaură o perioadă de liniște. Am ieșit din apă, urmat în tăcere de inginer. Ne îndreptarăm spre partea de răsărit a insulei, pentru a ne odihni puțin.

Eram foarte obosit și adormii aproape imediat.

5

M-am trezit în puterea nopții, la auzul unui țipăt sălbatic. Cînd am sărit în picioare, nu am zărit decît fîșia cenușie de nisip a plajii și marea ce se unea cu cerul negru, presărat de stele. Strigătul se auzi din nou dinspre tufișuri. De astă dată însă, ceva mai încet. Doar atunci am observat că Cookling nu mai era lângă mine.

Mă îndreptai în fugă în direcția din care venise strigătul.

Ca de obicei, marea era foarte calmă, și doar rar de tot valuri mici se împlîntau în nisip cu un freamăt abia simțit. Mi s-a părut însă că în locul în care depozitasem pe fund rezervele noastre de alimente și recipientele cu apă potabilă, suprafața mării era neliniștită. Acolo plescăia și mișca ceva.

Credeam că era Cookling, care-și făcea de lucru.

— Inginere, ce faci aici? — strigai eu, apropiindu-mă de depozitul nostru submarin.

— Sînt aici! — auzii deodată un glas de undeva, din dreapta.

— Doamne, unde ești?

— Aici — auzii din nou glasul inginerului. Stau pînă la gît în apă, vino la mine.

Am intrat în apă și m-am împiedicat deodată de ceva tare. Era un crab imens, care stătea adînc în apă pe cleștii săi înalți.

— De ce te-ai băgat la adîncimea asta? Ce faci acolo?

— Ei m-au fugărit și m-au alungat pînă aici — spuse cu glas plîngăreț grăsunul.

— Te-au fugărit? Cine?

— Crabii.

— Nu se poate! Doar pe mine nu mă urmăresc.

M-am lovit din nou în apă de un automat, l-am ocolit și, în sfîrșit, m-am aflat alături de inginer. Apa îi ajungea pînă la gît.

— Spune despre ce e vorba?

— Singur nu înțeleg — șopti el cu glas tremurat. Pe cînd dormeam, unul dintre automate s-a aruncat asupra mea... Credeam că e o întîmplare... M-am dat în lături, dar el s-a apropiat din nou și mi-a atins fața cu tentaculele... Atunci m-am sculat și m-am tras într-o parte... El s-a luat după mine... Am alergat... Crabul după mine... I s-a alăturat încă unul... După aceea încă... O mulțime... M-au urmărit pînă aici...

— Curios. Așa ceva nu s-a mai întîmplat — zisei eu. În cazul în care ar fi căpătat un instinct antiuman, ca rezultat al evoluției, nu m-ar fi cruțat nici pe mine.

— Nu știu — spuse răgușit Cookling. Dar mă tem să ies pe mal...

— Prostii — rostii eu, luîndu-l de mină. Să mergem de-a lungul malului spre răsărit. O să vă apar.

— Cum?

— O să mergem acum să luăm un obiect mai greu din magazie. De exemplu, un ciocan...

— Numai să nu fie din metal — spuse suspinînd inginerul. Ia mai bine o scîndură de la o ladă sau, mă rog, ceva de lemn...

Merserăm încet de-a lungul țărului. Cînd ajunserăm în dreptul magaziei, l-am lăsat pe inginer singur și m-am apropiat de mal.

Se auzea plescăitul apei și murmurul cunoscut al mecanismelor. Creaturile mecanice distrugneau cutiile de conserve. După cum se vedea, ajunseseră pînă la depozitul nostru submarin.

— Cookling, sîntem pierduți! — strigai eu. Au mîncat toate cutiile de conserve.

— Da? — pronunță el plîngăreț. Ce ne facem acum?

— Gîndește-te singur. Toate acestea reprezintă creația dumitale idioată. Ai creat un nou tip de armă de diversiune, după gustul dumitale. Dormi acum după cum ți-ai așternut...

Am ocolit mulțimea de automate și am ieșit pe uscat. Aici, în întuneric, strecurîndu-mă printre crabi, am strîns pe dibuite bucăți de carne, conserve de ananas, mere și niște scrumbii — și le-am dus pe platoul nisipos. Judecînd după mulțimea de lucruri ce zăceau pe mal, era limpede că, în timp ce noi dormeam, creaturile nu-și pierduseră timpul de pomană. N-am mai găsit nici o cutie de conserve întreagă.

În timp ce eram ocupat cu strînsul rămășițelor proviziilor noastre, Cookling stătea în apă pînă la gît, la douăzeci de pași de mal.

Eram atît de preocupat de adunarea resturilor de hrană și atît de indispus de cele întîmplate, încît uitasem de existența sa. Cînd însă el își semnala prezența printr-un strigăt înfiorător.

— Dumnezeule, Batt, ajută-mi, crabii se îndreaptă spre mine!

Mă aruncau în apă și, împiedicîndu-mă de jivinele de metal, mă îndreptai în direcția lui Cookling. Și aici, la cinci pași de el, m-am lovit de unul dintre crabi.

Crabul nu-mi acordă nici o atenție.

— Dracu să-i ia, din ce cauză nu se au bine cu dumneata? Le ești doar, s-ar putea spune, tătici! — rostii eu.

— Nu știu — mormăi inginerul. Fă ceva, Batt, ca să-i alungi. Dacă se naște un crab mai înalt ca ăsta, sînt pierdut...

— Uite unde-a ajuns „evoluția” dumitale... Dar spune-mi care e punctul cel mai vulnerabil al crabilor? Cum pot fi stricați?

— Înainte era de ajuns să fie spartă oglinda parabolică... Sau să fie scos acumulatorul dinăuntru... Dar acum, nu știu... Ar trebui cercetări speciale...

— Fii blestemat cu cercetările tale cu tot! — mormăii eu printre dinți și apucau cu mîna brațul dinainte al crabului, care se întindea către fața inginerului.

Automatul se trase înapoi. Îi apucau și al doilea braț și i-l îndoii. Tentaculele se încovoieră ușor, ca sîrma de aramă.

După cît se pare, această operație nu fu pe placul creaturii metalice și ea începu să se retragă încet spre mal. Împreună cu inginerul, o luai de-a lungul țărului.

Cînd apărură soarele, toate automatele se țiră din apă pe nisip și se încălziră un timp în bătaia razelor sale.

În acest răstimp, reușii să sparg cu piatra oglinzile parabolice de pe spinarea a cel puțin 50 de monștri. Toți rămăseră nemișcați.

Din păcate, aceasta nu ușură situația. Crabii loviți căzură imediat jertfa altor creaturi, oferind astfel materie primă pentru nașterea unor noi automate.

Îmi era peste putință să distrug bateriile de siliciu ale tuturor mașinilor. De citeva ori am fost curentat și aceasta îmi zdruncină serios hotărîrea de a mai lupta cu ele.

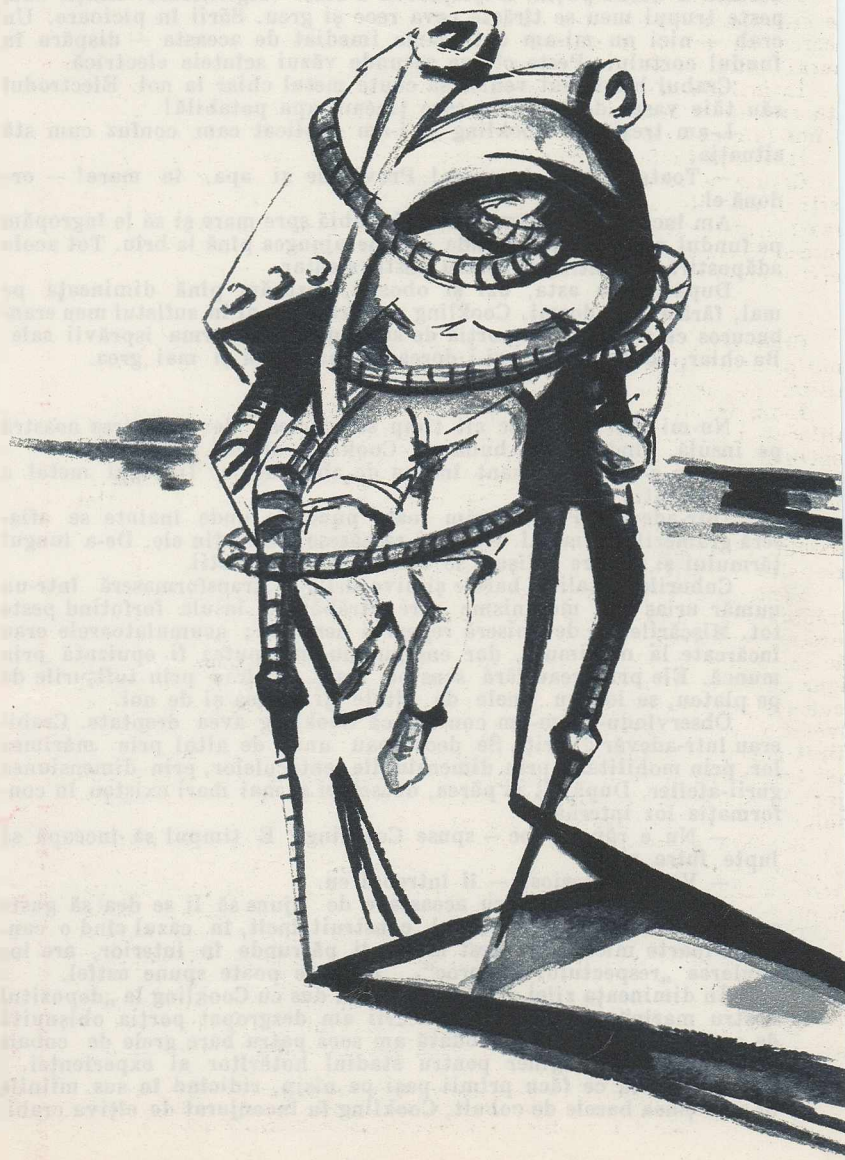
Tot acest timp, Cookling îl petrecu în mare.

Curînd, lupta dintre monștri se încinse din nou și se părea că uitaseră complet de inginer.

Am părăsit locul încăierării și ne-am retras în partea opusă a insulei. Inginerul era atît de rebegit de frig din cauza băii de mare care se prelungise citeva ore, încît, clătănînd din dinți, se întinse pe spate și mă rugă să-l acopăr cu nisip fierbinte. După aceea, m-am întors către primul nostru adăpost ca să iau hainele și ceea ce mai rămăsese din provizii. Doar acum descoperii că și cortul fusese distrus: dispăruseră țăruii de fier îngropați în pămînt, iar la capătul pinzei lipseau inelele de metal cu ajutorul cărora legaserăm frînghiile.

Sub pinza de cort am găsit hainele lui Cookling și ale mele. Și aici am zărit urmele activității crabilor căutători de metal. Dispăruseră butonii, copcile, fermoarele, nasturii și cataramele. În locul unde existaseră acestea, stofa era arsă.

În acest timp, lupta între automate se mutase de pe mal în adîncul insulei. Cînd mă ridicai pe platou, văzui că în centrul insulei, printre tufișuri, se înalță pe niște brațe înalte aproape cît statura

ui om, cițiva monștri. Ei se îndepărtară încet unul de altul, iar oi, cu o forță uriașă, se izbîră reciproc.

Ciocnetele metalului se uneau într-un vuiet uriaș. În mișcările acestor giganți se simțea o putere teribilă. Sub ochii mei au fost prălite la pămînt cîteva mecanisme și apoi imediat tăiate.

Eram de-acum sătul plin-n gît de priveliștea luptei dintre aceste ișii ieșite din minți și, din această cauză, luînd tot ceea ce reușisem string din fostul nostru adăpost, mă îndreptai încet spre Cookling.

Soarele ardea necruțător și, de aceea, înainte de a ajunge la locul de-l lăsașam pe inginer acoperit cu nisip, am intrat de cîteva ori apă. Avui timp destul să mă gîndesc la cele petrecute.

Un lucru era clar: socotelile amiralității asupra evoluției se vediseră cu totul neîntemeiate. În locul unor aparate perfecționate, miniaturale, se născuseră niște giganți mecanici greoi, cu o forță imensă și mișcări încete.

Din punct de vedere militar, ei nu valorau nici doi bani.

Mă apropiasem deja de movila de nisip sub care dormea Cookling, istovit de puteri, după baia din noaptea trecută, cînd dinspre atou, din spatele tufișurilor, se ivi un crab gigant. Era mai înalt cît mine, iar brațele îi erau lungi și masive. Se mișca cu sărituri regulate, clătîindu-și în mod straniu corpul. Tentaculele din față îi erau neobișnuit de lungi și atrîneau pe nisip. Deosebit de pertrofiată îi era gura-atelier. Ea reprezenta aproape jumătate din corpul său.

„Ihtiozaurul“, cum l-am numit pentru mine, se tîrî greoi pe nisip și începu să-și învîrtească corpul în toate direcțiile, ca și cum ar fi examinat terenul. Mașinal, am întins în direcția lui pinza de cort, așa cum se procedează cînd încerci să alungi o vacă atunci cînd îți se pune în drum. El însă nu-mi acordă nici o atenție și, scriînd într-un mod straniu, într-o parte, un arc larg, începu să se apropie de movila de nisip sub care dormea Cookling.

Dacă aș fi ghicit că monstrul se îndreaptă spre inginer, aș fi fugit imediat să-l sar în ajutor. Dar direcția de mișcare a mecanismului era atît de nesigură, încît la început mi s-a părut că se duce spre mare. Și doar atunci cînd, atingînd apa cu brațele, se întoarse pe uscat și se îndreptă spre inginer, am aruncat bagajele și am alergat înainte.

„Ihtiozaurul“ se opri deasupra lui Cookling și se lăsă puțin în jos.

Am observat cum capetele lungilor sale tentacule se tîrîră pe nisip chiar lingă fața inginerului.

În momentul următor, acolo unde mai înainte existase movila de nisip, ridică deodată un nor de nisip. Cookling sări în picioare ca mușcat de șarpe și făcu un salt în lături. Dar era prea tîrziu.

Tentaculele subțiri se încolăciră puternic în jurul gîtului gros al inginerului și-l ridicară către gura mecanismului. Cookling se lăsa în zadar prin aer, aruncînd disperat cu mîinile și picioarele.

Deși îl uram pe inginer din tot sufletul, nu puteam permite ca el să piară în luptă cu descreierata jivină metalică.

Fără să mă gîndesc mult, m-am apucat de tentaculele înalte ale crabului și le-am tras cu toată forța. Dar era ca și cum aș fi încercat să dobor un stîlp de oțel înfipt adînc în pămînt. „Ihtiozaurul“ nici nu se urni măcar.

Întinzîndu-mă, m-am lăsat pe spinarea lui. Pentru o clipă, mi s-a făcut ca și cum aș fi la același nivel cu fața rătăcită a lui Cookling. „Dinții lui îmi fulgeră prin minte. Cookling are dinți de metal!“

Izbii din toate puterile cu pumnul oglinda parabolică.

Crabul se răsuci în loc. Fața vînată a lui Cookling, cu ochii și gîurile din orbite, se găsi la nivelul gurii-atelier. Atunci se întimplă ceva îngrozitor. Scînteia electrică străbătu fruntea inginerului. Apoi tentaculele crabului se descleștară pe neașteptate și trupul neînsușit și greoi al creatorului ciumei de fier se prăvăli pe nisip.

★

Cînd l-am înmormîntat pe Cookling, prin insulă se fugăreau din nou pe altul cițiva crabi imenși. Nici eu, nici cadavrul inginerului militar nu ne bucuram de atenția lor.

L-am învelit pe Cookling în pinza de cort și l-am îngropat în mijlocul insulei, într-o groapă nu prea adîncă, în nisip. Nu simțeam pentru el nici un regret. În gura uscată îmi scriștia nisipul, iar în cînd îl blestemam pe răposat pentru întreaga sa născocire scriboasă. Mi nu mă deranja de loc faptul că, din punct de vedere al moralei răstăpinate, săvîrșeam, prin aceste blesteme, un mare păcat.

Am zăcut apoi nemișcat, la mal, cîteva zile la rînd, scrutînd rizontul în direcția din care trebuia să se ivească „Porumbița“.

Pentru a scăpa de senzația de foame și de setea chinuitoare, mă străduiam să mă gîndesc la ceva abstract. Mă gîndeam că, în timpurile noastre, mulți oameni inteligenți își cheltuiesc forțele pentru a face să apară semenilor lor. Să luăm de exemplu invenția lui Cookling. Sînt sigur că ea ar fi putut fi folosită în scopuri pașnice. De exemplu, pentru depistarea zăcămintelor de metal și pentru extragerea acestuia. Evoluția acestor creaturi putea fi astfel dirijată încît ele să fi îndeplinit această sarcină cu un randament maxim, fără ca oamenii să mai trebuiască să facă munca grea de mineri, topitori, oțelari. Am ajuns la concluzia că, prin perfecționarea corespunzătoare a mecanismului, n-ar fi luat naștere un gigat greoi...

Deodată deasupra mea căzu o umbră largă, circulară. Ridicai cu greu capul și privii la ceea ce se pusese între mine și soare. Se vedea că zăceau între tentaculele unui crab, îngrozitor prin dimensiunile sale. El se apropiase de mal și făcea impresia că așteaptă ceva.

După aceea începui să am halucinații. În creierul meu aprins, un gigantic crab se prefăcuse într-un vas cu apă de băut, aflat undeva pe uscat, pe o înălțime pînă la care nu puteam să ajung.

M-am trezit abia pe bordul șalupei. Iar cînd căpitanul Hayll m-a întrebat dacă trebuie să încarce pe vas crabul uriaș ce zăcea pe mal, i-am răspuns că mecanismul nu mai prezintă nici o importanță...

(Această lucrare a apărut, împreună cu povestirea „În luptă cu timpul“, de V. Juravlova, și în colecția „Povestiri științifico-fantastice“ nr. 99, care se găsește de vânzare în librării și chioșcuri).

Tov. State Nicolae, care întîrzie la... plecare.

CE NI S-A DAT
ÎN PĂSTRARE

O sută... două... cinci... sute de perechi de tocuri bătute la mașină cu precizie și îndemnare.

Era în iarna anilor 1953-1954. Viscoala cumplit. Stăteam zgribulit într-un camion descoperit pe care-l găsisem întâmplător și care trebuia să mă ducă la G.A.C. „Ștefan Tușu” din Crimpoia-Olt. Cabina era ocupată de sofer, nevastă-sa, două damigene și-un moșneguț cu sumănaș nou, căciulă fuguiată, de flăcău, și cizme de cauciuc cu carimbi înalți.

Viscolul, care se ridica de departe, dinspre Bărăgan, trecea peste satele și comunele răsfirate pe cîmpia uriașă și tăia albia încremenită a Vedei, plesnindu-și harapnicile peste șoseaua Slatina-Crimpoia. Pe această șosea mă aflam lovit, turtit și congelat, cu șapca trasă peste urechi, într-un autocamion fără prelată. Și tot atunci a bătut moșneagul în ferestruica din spatele cabinei, de mi-a făcut semn.

Mai întîi n-am înțeles. Dar iar a ciocănit în geam, după care mașina a oprit și moșneagul a urcat sus, la mine, scoțîndu-și sumănașul. Eram de-a dreptul emoționat. Dar el îl așeză liniștit peste o uruitoare de porumb nouă-nouță, strînsă doar într-un stelaj sărăcăcios.

— Să nu se vatăme pînă o ajunge la gospodărie — îmi spuse, și intră în cabină.

Smucitura bruscă a mașinii mă trezi din uluială.

Intr-adevăr, asta nu mai mi se-ntîmplase pînă atunci să văd. Pînă atunci. Dar din 1950 și pînă în zilele trecute sînt ani.

★

Mă aflam de curînd în secția de sculărie a Uzinelor „Tim-

purinoi” din București. Bineînțeles, nu întâmplător, ci pentru a încerca să mă documentez în vederea acestui reportaj. L-am găsit acolo pe tovarășul Vasilescu Marin la un strung de producție sovietică „Krasnii proletar”, aflat în funcțiune din 1950.

— Una dintre cele mai bine întreținute mașini-unelte — îmi spuse șeful secției.

Am cerut lămuriri tov. Vasilescu, care mi-a răspuns puțin jenat:

— Nu văd un merit deosebit în asta. Mașina e ca și un membru al familiei mele. Și tot așa cum mă interesează sănătatea alor mei, am grijă și de strungul acesta, care trebuie să fie permanent „sănătos” și bun de lucru.

Strungarul Gogonatu Mihai are numai 25 de ani. Face parte dintr-o familie de strungari. Tatăl său, astăzi pensionar, a lucrat în Atelierele Grivița și a luat parte la marile greve din februarie 1933, fiind și închis. Un frate și o soră a lui Mihai lucrează, de ani, în uzină. Mihai are în primire un strung „Iosif Rangheț”, care strălucește de curățenie și bună întreținere. Grijă lui față de mașină izvorăște nu numai din nevoia de a fi exemplu printre tineri (este secretarul organizației U.T.M.), ci și din educația primită acasă.

— Mi-a zis taica: „măi băiete, strungul care ți s-a dat în primire este ca un cuptor pentru pine sau ca o fîntină așezată la margine de șosea. Ți-ai copt pinea, curăță cuptorul și lasă-l curat, pentru ca mîine, ție ori altuia, să nu vă fie silă cînd veți pune alt aluat. Și tot astfel, după ce ți-ai potolit setea din ciutură, las-o curată...”

Și ca să-mi dovedească cele de mai sus, Mihai așeză o piesă de oțel în strung și-l porni. Zumzetul mașinii era dulce și uniform.

— Auziți? — mă întrebă el cu satisfacție. Ceas!

La secția de strunguri din atelierul D2 m-am oprit în fața unui strung mic, un Toss cehoslovac la care lucrează cei doi Vasile: Anghelescu și Gorj. În dimineața aceea era de serviciu Anghelescu.

— Nici o reparație capitală în șapte ani și nici un accident.

— Cum accident? — întreb.

Răspunsul urmă prompt:

— O mașină se uzează mai repede dacă este prost întreținută, rău manipulată. Manipularea greșită înseamnă accident.

— Mașina le-a fost dată în primire nouă — intervine șeful secției — și au ieșit toți trei frunțași: Vasile numărul unu, Vasile numărul doi și Toss-ul.

Își „cunoaște” mașina stăpînul? Întrebarea aceasta mi-a venit în minte privind la două strunguri așezate față-n față. Amîndouă de același tip: „Iosif Rangheț”-Arad. Amîndouă același an de fabricație: 1953.

Doar oamenii care au lucrat la ele au fost foarte diferiți.

State Nicolae și Lovin Dumitru sînt amîndoi frunțași în muncă.

Amîndoi „întîrzie” la lucru. Dar la plecare, nu la sosire. De aceea nu e de mirare că strungul lor este în perfectă stare și că obțin maximum de randament cu el. Întîrzie și strungarul Stoescu la lucru. Este însă o diferență. Cei doi întîrzie după terminarea lucrului, ca să-și curețe și să-și ungă mașina, al treilea întîrzie la intrarea în tură și e foarte punctual la ora plecării. Deci...

La ieșirea din uzină trebuie să mă opresc. Un muncitor în vîrstă se întoarce din drum și cere portarului o șurubelniță.

— N-ați observat că a slăbit clanța ușii?

Și din cîteva învîrtituri cu șurubelnița întărește în holțșuruburi mînerul de alamă.

Îl privesc atent. Nu-l întreb cum îl cheamă. Este un muncitor, ca mulți, ca toți ceilalți din uzină. Se ridică, înapoiază șurubelnița portarului și cu ochi de stăpîn scrutează ceasul de pontaj. Scoate batista și-i șterge geamul. Apoi pleacă.

★

La Fabrica de încălțăminte „Kirov” din Capitală se lucrează

Tălpășanu Ion, unul dintre muncitorii ce au dovedit multă grijă pentru mașina la care lucrează.

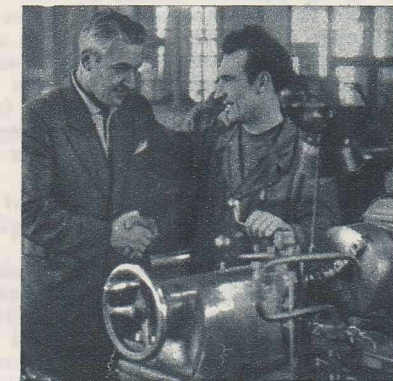
în cele mai multe secții pe bandă rulantă. Cu sistemul acesta randamentul crește, ca și cîștigul lucrătorului; dar, pe lîngă calificare, la lucrul în bandă îți trebuie o grijă deosebită față de mașini, care, neglijate, sînt oricînd gata să-ți fure din timp.

„N-o îndrăgești, mașina îți mușcă din pine” — se spune pe acolo. Și pe drept cuvînt.

Iat-o pe Știrbu Maria de la mașina de bătut tocuri. În timpul lucrului, om și mașină parcă se contopesc. Cu o îndemnare deosebită, Maria așază cuiele în găurile tocului de metal al piesei. Potrivește bocancul. Un țacănit scurt. Gata. Cuiele au fost bătute. Și totul cu mișcări sigure, la care mașina răspunde perfect.

După orele de lucru mașina este îngrijită, curățată și spălată ca un prunc.

Trec prin sălile lungi ale fabricii. Văd mașini cu forme ciudate, ca acel scrincioab cu perne moi care calcă electric tălpile pantofilor; altele au boturi cîrne

Felicitările inginerului șef Nișu Ioan sînt primite cu bucurie de Gogonatu Mihai. „Curînd va trebui să felicităm pe toți cei de la mașini, tovarășe inginer!”

de mops — sînt cele care dau forma căputelor; altele posedă cîte trei șiruri de dinți metalici care rînjesc în afara gingiei de cauciuc dar cos cu delicatețea rama elegantului pantof.

Moenus, Doppel, Veritas, aparate și mașini de cusut, de șnuruit, șeruit etc., toate poartă amprenta gospodărească a cetățeanului muncitor care are grijă de bunurile intrate în proprietatea lui prin grele și mari lupte duse de partidul nostru, partidul clasei muncitoare, care ne cere să păstrăm, să menținem și să-nmulțim avutul poporului.

Anton ALEXE

Fotografii de M. PAIUC

In curind LA LUMINA RAMPEI

Fory Eterle pregătește unul din marile roluri ale vieții sale: Hamlet.

Activitatea teatrelor bucureștene se desfășoară în prezent într-un ritm impetuos. Mai toate teatrele repetă cu asiduitate piese variate, interesante. Misiunea reporterului devine astfel foarte dificilă. Despre care dintre ele să vorbim mai întâi?

IL VOM REVEDEA PE HAMLET

Teatrul Municipal pregătește spectatorilor, pentru luna februarie, trei premiere: „Vulpea și strugurii”, de G. Figueiredo în regia lui Mircea Avram, „Moartea unui comis-voiajor”, de Arthur Miller în regia lui Dinu Negreanu și capodopera shakespeariană „Hamlet”.

Atenția gazetarului s-a îndreptat, în primul rând, spre „Hamlet”. Premiera Municipalului reprezintă un eveniment al vieții noastre artistice. După o îndelungată absență din repertoriul Capitalei, „amlet” își face din nou apariția.

— Cine va fi interpretul titular?

— Fory Eterle—ne răspunde Ion Olteanu, directorul de scenă al spectacolului. Vrem să aducem în fața publicului un „Hamlet” cu adevărat shakespearian, un om al Renașterii, așa cum este văzut și perceput prin optica spectatorului de astăzi; înțeleg prin aceasta un om eliberat de misticismul și prejudecățile Evului Mediu, care soarbe cu sete toate bunurile spirituale și culturale pe care epoca începe să i le ofere. Hamlet, așa cum reiese din text, s-a pregătit la cea mai progresistă universitate a timpului.

este un curtean desăvârșit, un oștean desăvârșit, un om care iubește cu pasiune viața.

— Îl vedeți pe Hamlet înclinat oarecum spre visare, spre melancolie?

— Prințul Danemaricii este un om sensibil, un gânditor profund, dar nicidecum melancolic sau pasiv. El caută să restabilească armonia ruptă în regat de către ucigașul tatălui său.

— Cum veți grada scenic evoluția personajului?

— Odată reîntors în patrie, Hamlet bănuiește că la curte s-a petrecut ceva îngrozitor, odios. Dar nu are certitudinea presupunerilor sale. În momentul când cunoaște adevărul, el se angajează în luptă hotărât, energic. Hamlet nu șovăie, așa cum apărea în multe din interpretările anterioare, ci doar caută febril mijloacele prin care să readucă liniștea și siguranța în mijlocul supușilor săi.

DEBUT ÎN DRAMATURGIE

Cunoscutul poet Mihai Beniuc își face debutul în dramaturgie cu piesa „Rețeaua subterană”. Naționalul i-o pune în scenă.

Tema piesei? Inspirată din viața satului nostru contemporan, ea dezvăluie lupta dusă de țărani muncitori, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea colectivizării.

Lucrat sub îndrumarea maestrului Sică Alexandrescu, spectacolul se anunță a fi o reușită comedie. Îi vom întâlni în distribuție pe Gr. Vasiliu-Birlic în rolul istetului și abilului moșneag Toma Căbulea, pe Elena Sereda în cel al fiicei

moșneagului, ca și pe Al. Giugaru, Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Toma Dimitriu, Silvia Dumitrescu-Timică, Natașa Alexandra.

„BRITANICUS” PE SCENA TINERETULUI

— Viitoarea premieră?

— „Britanicus”, de Racine — ne informează Sonia Filip, secretara literară a Teatrului Tineretului.

Amănunte asupra concepției spectacolului aflăm de la directorul de scenă Constantin Sincu:

— În primul rând vrem ca spectacolul nostru să se caracterizeze printr-un joc simplu, convingător, care să pună în valoare adâncul conținut de idei și simfonia versului racinian.

— Cine semnează traducerea?

— Radu Popescu și Dinu Bondi. Credem că este cea mai frumoasă și, în același timp, cea mai fidelă traducere a piesei din cele câteva zeci de variante care există. Pentru desăvârșirea ei, teatrul a lucrat mai bine de un an cu traducătorii. Ceea ce aducem nou față de anterioarele puneri în scenă este concepția asupra lui Neron. Personajul acesta, așa cum l-a văzut Racine, este un om tânăr, inteligent, care se află abia la începutul domniei sale; despotismul său tiranic abia începe să se profileze. Deocamdată el își caută drumul în viață, oscilând între bine și rău.

Avem, desigur, o muncă foarte serioasă de dus pentru ca să reușim să aducem pe scenă întreaga complexitate a personajului și să

putem reda întreaga greutate și valoare a piesei.

— Cine semnează decorurile?

— I. Mitrici.

Așteptăm pe curind spectacolul.

UN NOU „HAGI TUDOSE”

Amintirea lui „Hagi Tudose” creat de regretatul N. Bălățeanu este în măsură să intimideze oarecum pe actualii interpreți ai eroului lui Delavrancea. Și, totuși, Neamțu Ottonel și Chiril Economu au atacat cu multă îndrăzneală acest rol.

Talentata regizoare a Teatrului „Nottara”, Sorana Coroamă, mi-a împărtășit câteva din intențiile sale:

— „Hagi Tudose” este, după părerea mea, o comedie satirică cu accente tragice și, în același timp, o frescă a mahalalei Bucureștiiului din secolul trecut. Privind critic tagma micilor negustori, care aveau să devină capitaliștii de mai târziu, încerc să obțin un contrast izbitor între ascetismul ce și l-a impus Hagi Tudose și viața clocoțitoare care pulsează în jurul său. Pe această linie au fost realizate și schițele de decor de către Toni Gheorghiu: pe fundalul sobru al draperiilor se perindă, de-a lungul actelor, diferite imagini ale Bucureștiiului de altădată, creînd astfel spectatorului ambianța în care se desfășoară acțiunea.

Promisiunile creatorilor noului „Hagi Tudose” anunță un spectacol interesant. Urmează ca ele să se confirme.

Ada SIMIONESCU

La Teatrul Național se repetă „Rețeaua subterană”, sub conducerea regizorală a lui Sică Alexandrescu.

PRIVIȚI CU NOI!

POȘTA REDACȚII

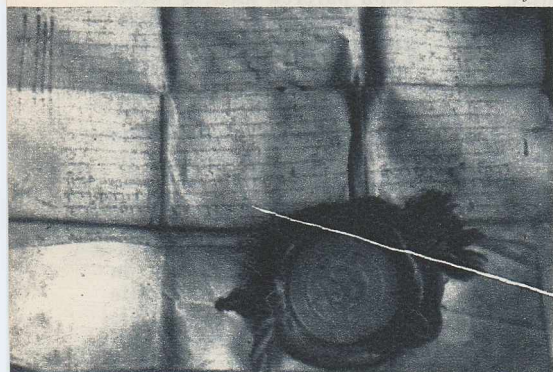
UN CONTROL AL CALITĂȚII PRODUSELOR efectua de inginerul El. Lupășcu și Eugen Suciu în magaziiile Fabricii de mezeluri „Victoria” a întreprinderii regionale de industrializarea cărnii din Orașul Stalin.

În anul 1958 Fabrica „Victoria” a dat peste plan 113 tone de mezeluri cu o variație de 50 de sortimente.

MAȘINA DE CARTAT CORESPONDENȚA este o interesantă realizare obținută de ing. Lupu Cohn și tehnicianul Constantin Stîncă. Noua mașină, instalată în incinta Postei Centrale din Capitală, a trecut cu succes probele la care a fost supusă.

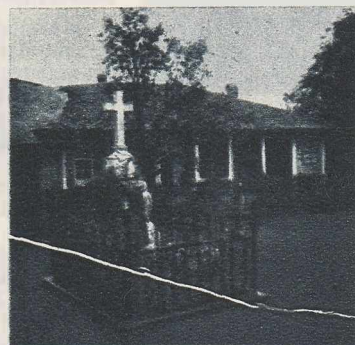
Fotografie de G. AGAPIAN

PECETEȘA LUI ȘTEFAN CEL MARE pe un document datînd din anul 1493.

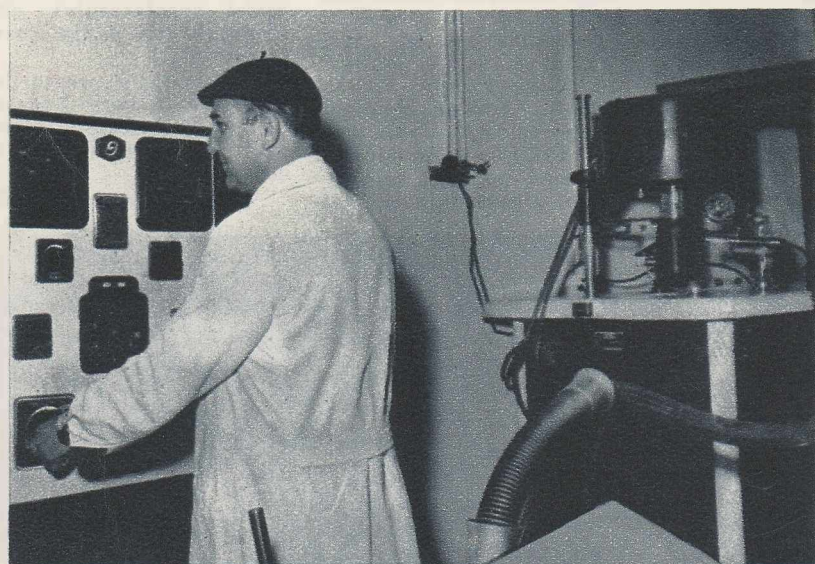

IARNA în Parcul de cultură și odihnă „I.V. Stalin” din Capitală.

LA MĂNĂȘTIREA VĂRATEC, lângă biserica veche, se află mormîntul poetei Veronica Micle.

Fotografie de M. DUMITRESCU

3.700.000 LEI BENEFICIU a dat în anul 1958 — printr-o bună gospodărire — G.A.S. „Justin Georgescu” din raionul Cătușul.

Întă una din cirezile de vaci ale gospodăriei și grajdurile moderne prevăzute cu adăpători mecanice și linii de decovii pentru transportul gunoanelor. Grajdurile au tornuri de însilozare a nutrețurilor, în care numai în 1958 au fost însilozate 2.100 tone de nutreț.

ÎN LABORATORUL DE RAZE X al Institutului de cercetări metalurgice al Ministerului Industriei Grele: ing. T. Dumitrescu determină, cu ajutorul aparatului de analiză structurală cu raze X, structura unui aliaj de aluminiu-siliciu necesar fabricării pistonelor industriale și auto.

ÎNȚRE 900 și 1.000 de periute de dinți din nylon — a căror calitate nu diferă de aceea a periuteilor pe care le importăm — produce în opt ore maestrul Constantin Trifan de la Fabrica de mase plastice „București”.

IOANA BĂDULESCU-București „Amintirile” trimise redacției noa mărturisesc talent. Chipul lui moș Nicolai e reușit. Din păcate povestirea e puțin deconcentrată. Mai trimiteți **CONSTANTIN TABACU-Oltenița**, formațiile pe care le dețineți exacte. Lacul Baikal din Asia centrală prezintă într-adevăr o mare curiozitate din punct de vedere al faunei și florei. Deși la o înălțime de 462 metri de nivelul mării și foarte distanțat de apele oricărei mări, acest lac conține heringi și numeroase alte soiuri de pești care nu trăiesc decât în oceane. O curiozitate a acestui lac este că, în înghețat timp de 5 luni pe an, pe fundul său circulă cureni calzi care întrețin faună tropicală. Adăncimea lui ajunge în unele locuri pînă la 1.060 de metri.

OLIVIA COSMA-Tg. Mureș. Nu putem face o părere dintr-o singură poezie. Trimiteți-ne câteva. Ați vă încerca să vă dați un sfat sau dacă puteți continua sau nu ca poezioasă a poeziei.

SIMION VOICU-Homorici, regiunea Ploiești. Pentru a prelungi durabilitatea unei sticle de lampă e recomandabil să fierbeți, înainte de a o folosi, intr-o apă în care puneți un pumn sare. O lăsați apoi să se răcească o dată cu apa. Alt procedeu ar fi să-i faceți pe toată lungimea o zgîrietură ușoară cu un diamant de geamgiu. Variațiile bruscte de temperatură nu vor mai avea aceleași efecte. Nu vă faceți însă prea multe necazuri cu această problemă. Nu numai pentru că sticlele de lampă sînt foarte ieftine, dar mai ales pentru faptul că, în ritmul în care mergem la electrificarea, în curînd acest artizanat va rămîne simplă piesă de muzeu.

I. IMRE, mîncer-Petroșani. Recușionarea la distanță a primelor imagini mișcătoare — deci începutul televiziunii — datează din anul 1926. Pînă atunci nu se puteau transmite la distanță decît imagini statice — și acestea destul de defectuoase. Prima prezentare publică a unei transmisiuni la distanță a avut loc la Colosseumul din Londra, în anul 1930.

SANDA BARBU-Codlea, regiunea Iași. Are dreptate medicul de care vorbiți cînd recomandă cu atîta convingere lămîia. Datorită conținutului foarte bogat în vitamine și în elemente minerale, lămîia poate fi considerată ca un adevărat produs terapeutic al naturii. Consumul lămîilor este folositor organismului în orice împrejurare, dar mai ales atunci cînd omul e privat de alimente proaspete (cum ar fi cazurile exploratorilor, al alpinștilor, al mîntarilor etc.). Puteți folosi deci lămîia în salate, în compoturi, dulceturi, dar nu exagerați consumul făcînd cură numai cu avizul medicului.

VIORICA TOPALĂ-Odobesti. Vușă știți cum se poate prepara vinul portocale? E explicabil: din moment ce sînteți din regiunea minunatelor vinuri din struguri de Odobesti, doriți vin de portocale. În sfîrșit, dacă aveți vîră și dorința, vă vom da o rețetă (deși sîntem conștienți că cei din țările în care se cultivă portocale tare și-ar dori un vin... de Odobesti). Iată cum să procedați: tăiați în felii mici coajele a cîțiva portocale și introduceți-le într-o sticlă de vin alb natural. Lăsați să se macereze timp de o lună, apoi adăugați un sirup rece făcut din 12 bucăți de zahăr la un pahar cu apă. Filtrați conținutul sticlei și aveți un delicios vin licoros.

VETURIA POPA-Pitești. Biberonul — în forme diferite, desigur — nu e invenție a civilizației moderne. Există și în epoca galo-romană, cînd se numea „guttus” și era făcut din pîmînt ardeavînd forma unei rațe. De-a lungul secolelor el a trecut apoi prin diferite modificări, fiind lucrat din metal și avînd în loc de teșină, o pană de gîscă sau bucată de cîrpă, ca un fîș, prin care copilul aspira, destul de chinuit, lăntel. Perfecționarea a survenit după descoperirea cauciucului.

STUDENT-INSTITUTUL DE PERFORMANȚE. Ceea ce ați citit în cartea la care vă referiți e complet antiștiințific. Practicarea sporturilor și a gimnasticii este extrem de folositoare. Ea dezvoltă nu numai corpul, ci și facultățile cerebrale ale omului. Practicată rațional, metodic, științific, nici un sport nu poate produce efectul negativ de care vă temeți. Numai în cazurile profesionalismului, alături de obișnuit în țările capitaliste cînd sportivul exagorează efortul și din îndemnul managerului, fie din necesitatea câștigului, se pune problema tulburării funcțiilor organice normale. În ceea ce privește alimentația, recomandăm în primul rînd mese regulate evitarea abuzurilor de orice fel și, în special, de băuturi alcoolice.

C. NICOLA-Vaslui. „Larnă rusească” așa cum se înfățișează în traducerea dv., nu e publicabilă. Lipsește prospețimea emoției, ritmul șchioarății, unele rime sînt banale. Strofa a 4-a e transpusă cu totul în vers alb. Vă rugăm să o trimiteți la redacție.

VORBE...

ORIZONTAL: 1) Vorbărie. 2) Generos, cu vorba ci cu faptă. 3) Vorba aprobării — entuziasmului — Literă grecească — în U.R.S.S. 4) Expusă prin vorbe — Riu! Lutere! — Schimbă culorile. 6) A supăchiar cu vorbe — Literă slavonă. 7) n! — Fixează mușchii pe oase (sing.). 8) A trimite vorbă. 9) Din naștere — Anile alintate. 10) În miezul vorbirii — Din — Astfel. 11) Pricepere... și la vorbă Tes!

VERTICAL: 1) În două vorbe! — A urca vorba. 2) Pot fi exprimate și prin be — Incăperea centrală a unui templu. Prin vorbă — Vorbește aspru și tare. 3) Teuni! — A evoca vorbe din trecut. 5) icrit — Apărat. 6) Răniți — Posezi. A schimbă vorba — Colosal. 8) Ibis! — ultiă vorbe (pl.). 9) Ca varul — Dintr-o bă. 10) Figurativ e un om retras, zgîrcit vorbă — Răsărit. 11) Vorbă convingătoare — Vorba vine!

1	S	P	O	R	O	V	A	I	A	L	A
2	C	A	R	I	T	A	B	I	L	R	
3	U	R	A		E	T	A		B	U	G
4	R	E	L	A	T	A	T	A	R	V	
5	T	R		T	A	N	E	T	E	S	M
6		M	I	R	I	T	A		E	N	E
7	M	A	N		T	E	N	D	O	N	
8	C	N	S	T	K	I	N	K	A	T	
9	N	A	T	A	V		O	I	T	E	
10	K	O	I		L	A	R		A	S	A
11	I	S	T	E	T	I	N	E		T	S

CURTE SPICURI DIN REZULTATELE NULUI GEOFIZIC INTERNAȚIONAL

FLUVII ȘI MUNȚI SUBMARINI

În cursul Anului Geofizic Internațional, oceanograful au tot stabilit că pe fundul Pacificului există un lanț de munți înălțate de peste 1.600 kilometri. Ei constată, de asemenea, că pe fundul oceanelor circula curenți submarini care sînt de sute de ori mai mari decît cei mai mari curenți terestru și că direcția lor are nimic comun cu direcția curenților de la suprafața apei. Asemenea fluvii submarine sînt cunoscute și sub numele de golfstream, sens exact contrar acestuia.

MUNȚI SUB GHEȚURILE POLARE

Ultimele explorări ale Antarcticii au descoperit sub ghețurile alpine două șiruri de munți înălțate de peste 160 kilometri și alții de aproximativ 3.500 metri. Structura acestor munți, complet dispăruți sub ghețuri,

se aseamănă mult cu aceea a Anzilor Cordilieri.

ATMOSFERA SOARELUI

Observațiile savanților astronomi din timpul Anului Geofizic Internațional au confirmat cu dovezi noi că pămîntul este total dependent de soare. S-a constatat cu precizie că pețele și protuberanțele soarelui provoacă întotdeauna perturbări în atmosfera planetei noastre, că există o corelație strînsă între ritmul de rotație a pămîntului și erupțiile solare. Astfel, mai mulți savanți au emis ideea că toate planetele sistemului solar, inclusiv pămîntul, ar constitui un ansamblu a ceea ce s-ar numi „atmosfera soarelui”.

MUNȚII DE PE LUNĂ

Se știa de mult că pe suprafața Lunii există munți cu cratere

uriase de vulcani stînși. În cele din urmă, astronomii au calculat că unii din acești munți depășesc în înălțime Alpii noștri, atingînd 7.500 de metri.

GHEAȚA DE PE MARTE

Astronomul francez A. Dollfus a reușit să reconstituie în laborator gheața care există la poli planetei Marte. Această gheață, care se deosebește total de cea pe care o cunoaștem noi pe pămînt, are proprietatea de a trece direct de la starea solidă la starea gazoasă, prin sublimație. Același savant urmărește acum să dozeze vaporii de apă care există în jurul acestei planete, deoarece se presupune că apa nu există acolo sub formă lichidă, din cauza joasei presiuni atmosferice (a zecea parte din presiunea atmosferică a pămîntului).

Hormonul tinereții

Biologii au descoperit existența unui hormon — denumit hormonul tinereții — capabil să frîneze dezvoltarea insectelor, trecerea lor dintr-un stadiu într-altul.

Dacă, de exemplu, omizii „mature” i se transplantează glandele unui exemplar mai tinăr, atunci transformarea omizii în nimfă este frînă, omida începe din nou să crească, atingînd proporții surprinzătoare.

Nu de mult profesorul K. Williams de la Universitatea Harvard din S.U.A. a descoperit că, un timp, o mare cantitate din acest hormon se află în viermii de mătase masculi. O picătură de hormon cîzută asupra oricărei insecte oprește trecerea ei în stadiul următor de dezvoltare.

Hormonul acesta rezistă mulți ani chiar și după moartea insectei. Astfel, s-au extras asemenea hormoni din fluturii păstrați timp de 8 ani într-o vitrină a Muzeului zoologic al universității.

Williams a declarat că în curînd va putea fi cunoscută compoziția chimică și structura hormonului, iar apoi se va realiza sinteza sa.

După cum s-a constatat, acești hormoni au influențat asupra dezvoltării insectelor.

Cercetările se îndreaptă acum în direcția aflării influenței pe care ar avea-o asupra animalelor. Se presupune că, frînînd maturizarea ființelor cărora le sînt aplicați, acești hormoni ar putea să stimuleze creșterea volumului indivizilor respectivi. Închipuiți-vă, în acest caz, vaci de mărimea elefanților, porci cît hipopotamii sau un ou din care s-ar putea hrăni o „amilie”. Dar deocamdată acestea sînt doar visuri.

(Din „Znanie sila”)

SFATURI practice

PENTRU ÎNLĂTURAREA IGRASIEI

Știm cu toții cît de periculos pentru sănătate este un perete cît igrasie. Și mai știm că, dacă la construcțiile care se ridică astăzi se iau toate măsurile de izolare împotriva infiltrării umezelii, în schimb casele vechi prezintă destul de des asemenea cile supărătoare. Cum refacerea totală a unui perete bolnav e o operație mai grea, care nu în toate cazurile e posibilă, nu ne rămîne decît încercăm unele soluții de izolare care să ne prezerve sănătatea.

Cînd umezeala provine, spre exemplu, nu altî din pămînt cît de exterior, din cauza proastei orientări a zidului, putem să acoperim zidul exterior cu o pereteală de carton asfaltat, pe care-l fixăm cu noală fierbinte și-l presărăm cu nisip, iar deasupra vîruiem de mai multe ori.

În locul cartonului asfaltat putem folosi următoarea compoziție: 10 grame de ceară galbenă, 4 hg esență de terebentină.

Această compoziție se aplică fierbinte pe toată suprafața peretelui, unde trebuie să fie bine uscat în momentul operației.

În sfîrșit, putem face perețele impermeabil astupîndu-i porii de absorbție cu o soluție de silicat de sodiu sau de potasiu, amestecat cu var. Sau aplicînd o altă soluție preparată din: 1 litru apă, 500 game gelatină și 50 g bicromat de potasiu. Aceasta din urmă e recomandabilă pentru pereții expuși la lumină, fiindcă numai așa gelatina bicromatizată devine insolubilă în apă. Deci, nu se vor aplica, spre exemplu, pe pereții unei pivnițe, care nu sînt expuși la lumina zilei în momentul badijonării.

La interior perețele va fi badijonat alternativ cu o soluție de 300 grame de săpun la 1 litru de apă și altă soluție de 200 grame alabastru și 4 litri de apă. Perețele trebuie să fie în prealabil spălat și apoi uscat. Prima soluție se aplică fierbinte, iar a doua la 16-20 grade temperatură, după ce s-a uscat prima. Se repetă operația pînă se obține o impermeabilizare completă.

Dacă toți nu reușim să impermeabilizăm complet perețele igrasos, încercăm să-i atenueăm efectul împrăcîndu-l în interior cu o gogină abundent badijonată pe ambele părți cu gelatina bicromatizată de care am vorbit mai sus. Peste gogîna aplicată o hîrtie mbibată pe ambele părți cu aceeași compoziție, iar deasupra lasăm un covor sau o mobilă care să mascheze perețele oblojit. Reținem, însă, că operația îmbibării cu soluția aceasta trebuie făcută într-o dată și în tînd lumină a zilei. Gelatina bicromatizată, rîcînu-se la lumină, devine insolubilă chiar și în apă caldă.

JOSIANA

scăderea temperaturii, precum și sînge în urină, de unde concludem că nu este vorba de o tulburare locală, ci de o suferință a întregului organism. De aceea tratamentul profilactic și curativ al degerăturilor trebuie să se acorde atenția cuvenită.

Cei care sînt expuși, prin natura profesiei lor, vîntului, frigului, umezelii, vor purta o îmbrăcăminte vătuită sau îmblănită, impermeabilă, cizme, plșari sau bocanci largi, iar picioarele va fi protejate cu ciorapi groși de lînă. Pentru mîini, sînt recomandabile mînușile îmblănite. Alimentația va consta din grăsimi, dulciuri, vitamine — în general, o alimentație bogată în calorii. Va fi evitată imobilizarea prelungită, fumatul și abuzul de băuturi alcoolice. Luat însă în doze de 100-200 de grame zilnic, fracționat, alcoolul îmbunătățește în astfel de cazuri circulația singelui.

Bolnavii de degerături vor fi duși într-o cameră cu o temperatură de plus 6-8 grade și vor fi acoperiți cu o pătură. Încălzirea celui degerat se va face treptat. Încălzirea bruscă a acestuia constituie o mare greșală. Se vor da bolnavului băuturi calde, și va fi chemat de urgență medicul din raza celei mai apropiate instituții sanitare. Acesta va indica tratamentul general și cel local.

În degerăturile de gradul I și II poate fi de folos un simplu pansament, precum și aplicarea unei pomezi cu foliculină. În orice degerătură mai gravă însă, infecția trebuie prevenită prin administrarea antibioticelor.

Tratamentul trebuie aplicat cît mai repede posibil. Numai astfel se pot obține rezultate cît mai bune și se poate opri evoluția spre leziuni ireversibile.

DIN ISTORIA CIOCOLATEI

Arborele de cacao își are originea în America centrală, mai precis, în Mexic, unde era cunoscut și apreciat pentru fructele sale încă de pe vremea indienilor Maya. Aztecii apreciau atît de mult aceste fructe, încît se serveau de ele ca de monedă. O monedă care, în cele din urmă, ajungea la regele lor, Montezuma. Și regele acesta — spun cronicile epocii — se delecta cu minunata băutură ce l se prepara din originala „monedă” și care i se servea cu mare ceremonial, în cupe de aur.

Insuși numele științific al acestui arbore, „theobroma cacao”, care înseamnă „hrana zeilor”, arată cît de prețioase sînt fructele lui.

În Europa, aceste fructe exotice au fost aduse de Fernando Cortez, la puțin timp după descoperirea noului continent de către Cristofor Columb. Băutura preparată din ele după rețeta aztecilor a stîrnit senzație la curtea regală spaniolă și a fost introdusă apoi în Franța de către Ana de Austria, fiica regelui Spaniei, devenită soția lui Ludovic al XIII-lea.

Maria Tereza și doamna de Sevigné au înălțat adevărate imnuri de slavă acestei băuturi iar Diderot a scris o rețetă, izvorită din experiența personală, asupra primei creme de ciocolată pe care a obținut-o. Se pare, de altfel, că de la el a pornit și formula

ciocolatei sub formă solidă, pe care o cunoaștem astăzi.

Exploatarea comercială a fructului arborelui de cacao a devenit posibilă după ce cuceritorii colonialiști, servindu-se de mina de lucru ieftină a negrilor, au extins cultura acestui arbore în America de Sud, în Africa și în Asia, unde s-au creat plantații uriașe.

La începutul secolului nostru, producția totală mondială de ciocolată nu depășea 90.000 de tone, adică aproximativ 12% din producția actuală.

Deși obținut apoi pe plantații întinse și cu exploatarea nemiloasă a muncii popoarelor subjugate, fructul de cacao a rămas întotdeauna la un preț ridicat, datorită înțelegerii intervenite între trusturile capitaliste de a nu-și leza interesele prin concurență. Acestea au preferat de multe ori să arunce cantități imense de cacao în mare decît să-l scadă prețul pe piața mondială.

Negrii, pe o plantație de cacao.

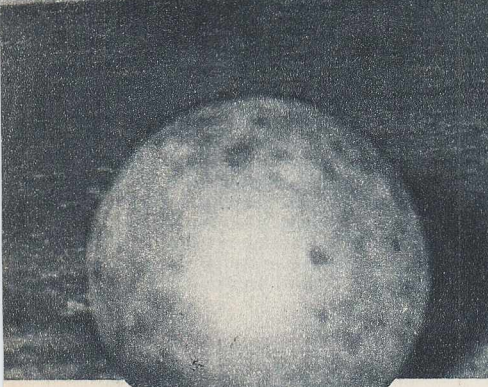
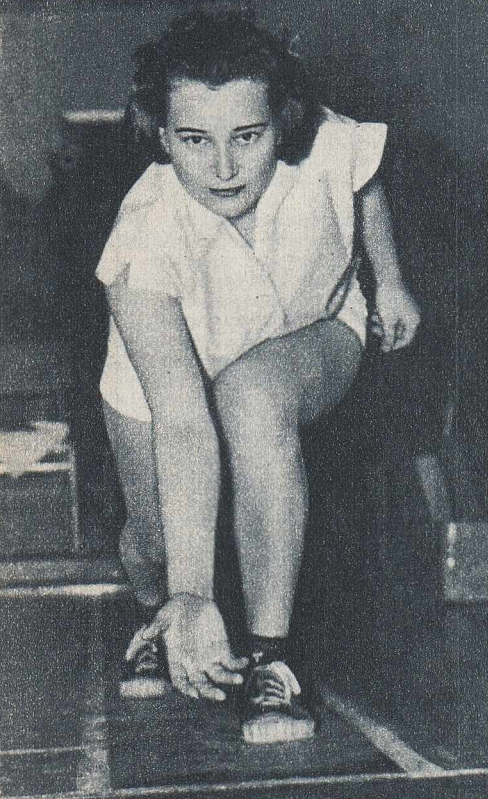
SPORT

Săptămîna trecută pe Patinoarul artificial „23 August” din București s-a desfășurat un interesant turneu internațional de hochei pe gheață, dotat cu „Cupa Bucureștilui”. Spectatorii bucureșteni au putut urmări în zilele turneului evoluția următoarelor echipe: Bratislava (câștigătoarea cupei), Budapeșta, Janow, Berlin, București-Tineret și București A. — clasată pe locul II — în urma meciului susținut duminică seara cu echipa din Bratislava (fotografia din dreapta). Meciurile au fost arbitrate și de arbitrii sovietici L. Iahonin și V. Scelcikov care au transmis sportivilor romîni, prin intermediul revistei noastre următoarele:

„Noi, arbitrii sovietici, sintem recunoscători pentru invitația primită de a arbitra în România meciurile de hochei și vă mulțumim din toată inima pentru caldă și lovărășca primire.”

În fașșinul de mai jos dăm salutul arbitrilor sovietici.

Мне поздравил после моего выступления за национальную команду на хоккей в Сигетеу-Мармации се товарищи хоккеистов и тренеры. Хотелось бы выразить им благодарность за участие в турнире и за поддержку. С уважением, Л. Яхонин, 20.02.50.

În frumoasa sală de popice „Recolta” din București a avut loc duminică dimineața un atractiv concurs feminin de popice în vederea selecționării pentru meciul cu reprezentativa R.D.G. Primul loc a fost ocupat de jucătoarea clubului „Recolta”, Popescu Olimpia.

Arbitrii internaționali sovietici L. Iahonin și V. Scelcikov.

Fotografii de Dan BIRLĂDEANU

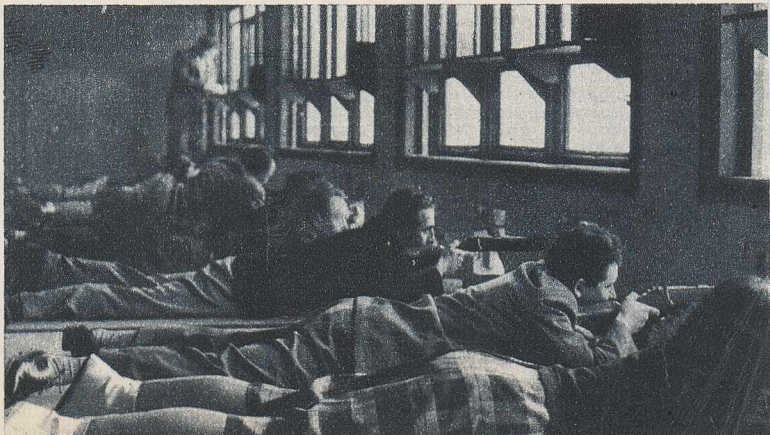

Un document din care se vede că duminică seara temperatura scăzută a constituit un impediment în stare să rețină la gura sobei pe iubii hocheiului...

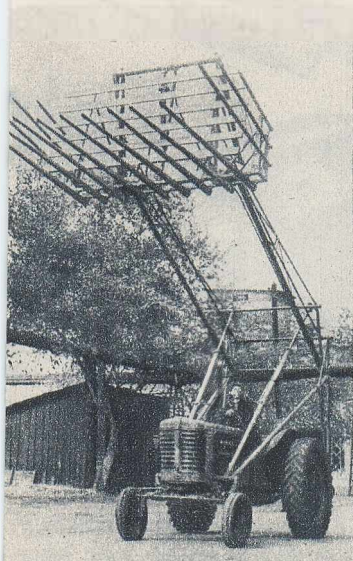
Și ziariștii fac sport. Înlocuind pentru cîteva ore stiloul cu arma, ziarii din București s-au înfîlînit duminică dimineața pe poligonul Tineretului pentru a participa la concursul „Cupa ziarelor 1959”.

DE PESTE HOTARE

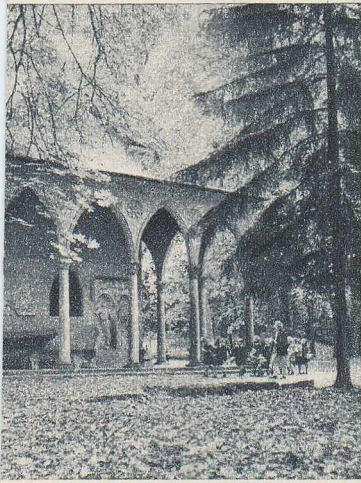
Cortina d'Ampezzo — Italia — a găzduit nu de mult un interesant concurs de mașini pe gheață. În fotografie: un aspect din timpul concursului.

ÎN JURUL GLOBULUI

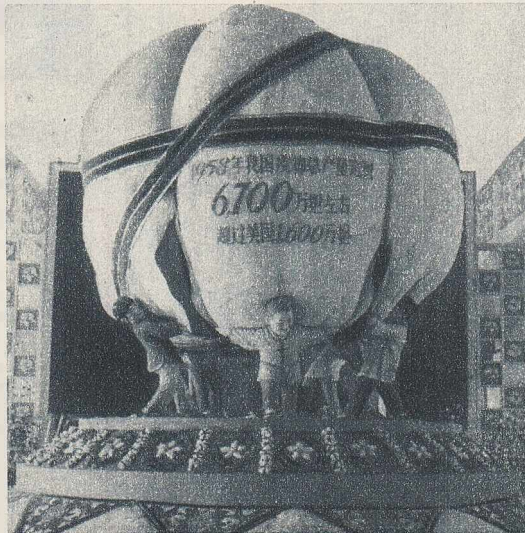
MASINA DE „FABRICAT”... CLĂI DE N. La uzina de construcții de mașini agricole „Uhtomski” din Liubert, ținea Moscova, se produce în serie dispozitiv hidraulic pentru clăi de N. Noua mașină poate ridica o câpșă greutate de 500 kg și o poate depune supra clăii de fin la o înălțime de metri.

CEL MAI VECHI MUZEU DIN POLONIA se găsește în orașul Polawy, deodată Lublin. El a împlinit anul este 150 de ani de existență. În fotografie: o parte a muzeului, denumită „Căminul gotic”.

PRIMUL BULDOZER COREEAN. Ținara industrie constructoare de mașini a R.P.D. Coreene se dezvoltă necontenit. De curând a fost construit primul tip de buldozer coreean care a primit numele de „Steaua-roșie-58”.

EXPOZIȚIA AGRICOLĂ NAȚIONALĂ deschisă recent la Pekin reflectă în mod sugestiv înflorirea agriculturii socialiste a R.P. Chineze. În fotografie: macheta unei capsule de bumbac pe care se pot citi cifrele uriașei recolte din 1958. În acest domeniu China populară a întrecut S.U.A.

IMPOTRIVA GREVIȘTILOR de la Fabrica de aparate optice „Galileo” din Florența (Italia), care s-au baricadat în fabrică declarând că n-o vor părăsi până la satisfacerea revendicărilor lor, patronatul a folosit mijloacele obișnuite: poliția. „Argumentele” polițiștilor au fost bastoanele de cauciuc și gazele lacrimogene.

INSTRUMENTE MUZICALE MODERNE. Industria cehoslovacă produce în prezent felurite instrumente muzicale adaptate tehnicii celei mai avansate. Printre ultimele instrumente produse se numără chitare și havalane electrice, precum și acest model de... contrabas electrică care — după cum se vede — nu prea seamănă cu elasicul și masivul contrabas. O mare parte a acestor instrumente sînt destinate exportului.

E vocarea unui trecut artistic glorios a fost realizată cu succes de cinematografia sovietică, prin turnarea unui film documentar închinat celei de-a 60-a aniversări a Teatrului Academice de Artă din Moscova (M.H.A.T.) înființat de Stanislavski și Nemirovici-Dancenko. Filmul, realizat de cineastul I. Poselski (regizor), A. Anastasiev (scenarist) și O. Raizman (operator) prezintă cele mai semnificative pagini din istoria marelui teatru, de la primele lui începuturi pînă astăzi.

C unoscutul cineast progresist olandez Joris Ivens a terminat recent, în colaborare cu câțiva regizori chinezi, un monumental documentar colorat înfățișînd frumusețile Chinei populare. Filmul poartă titlul „Începutul primăverii”.

R egizorul francez Denys de la Patellière a realizat de curînd filmul „Marile familii”, după romanul cu același nume de Maurice Druon. Avînd în distribuție pe Jean Gabin, Pierre Brasscur, Bernard Blier și Annie Ducaux, filmul aduce în fața spectatorilor lumea înocrită, avidă, egoistă a aristocrației franceze contemporane, pe care o prezintă în toată hidoșenia ei morală.

A nton Marinovici este numele scenaristului și regizorului bulgar care a realizat nu de mult filmul „Bucuria săracilor”, după o culegere de povestiri ale cunoscutului scriitor elasic bulgar Elin Pelin. Rolurile principale sînt interpretate de Ivan Dimov, Gheorghî Stamatov, Ivan Bratanov, Emilia Radeva și alții.

N umeroase coproducții sovieto-germane sînt proiectate pentru anul 1959. Printre acestea se află filmele: „Șase zile”, după un scenariu de Hans Lucke, în regia lui Lev Arștam; „Întoarcerea”, pe baza unui scenariu aparținînd scriitorului german Willi Bredel și avînd ca regizor pe Serghei Gherasimov, precum și alte cîteva filme de popularizare a științei.

U n film japonez, intitulat „Fete pentru soldați”, ne poartă în lumea dezolantă a caselor de toleranță din Japonia. Avînd ca regizor pe Kiyoshi Komori și ca interpretă principală pe Kimoko Obata, noua realizare cinematografică japoneză pune cu multă acuitate problema unui flagel specific lumii capitaliste.

L a Budapesta rulază cu succes o recentă realizare a cinematografului maghiar. Intitulat „Casa de sub stînci”, filmul are drept tematică probleme legate de viața de azi a tărînimii maghiare. Autorul scenariului este Sandor Tatay iar regizor al filmului este Karoly Makk, cunoscut ca realizator al filmului de succes, „Liliomfi”.

SPAIMA ENGLEZILOR. Avioanele militare americane de la bazele aflate pe teritoriul Angliei au devenit de mult un prilej de permanentă neliniște pentru locuitorii insulei britanice, din cauza numeroaselor accidente. De pildă, recent, un avion cu reacție „Sabre” s-a prăbușit în localitatea Suffolk provocînd trei victime omenești și numeroase distrugerii, așa cum se vede în fotografie.

VENETIA... INUNDATĂ... Vechea reședință a dogilor, Venetia, oraș cunoscut prin multele canale care îl străduiește de-a lungul și de-a latul, este literalmente sub apă. Din cauza ploilor puternice, canalele s-au revărsat inundînd foarte multe străzi și piețe. Iată un aspect din vestita piață San-Marco, unde gondolele au ajuns acum să plutească pe locul trotuarelor.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Casa Postală 3507 of. 33
PIAȚA ȘCINȚII Tel.: 17.60.10, Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

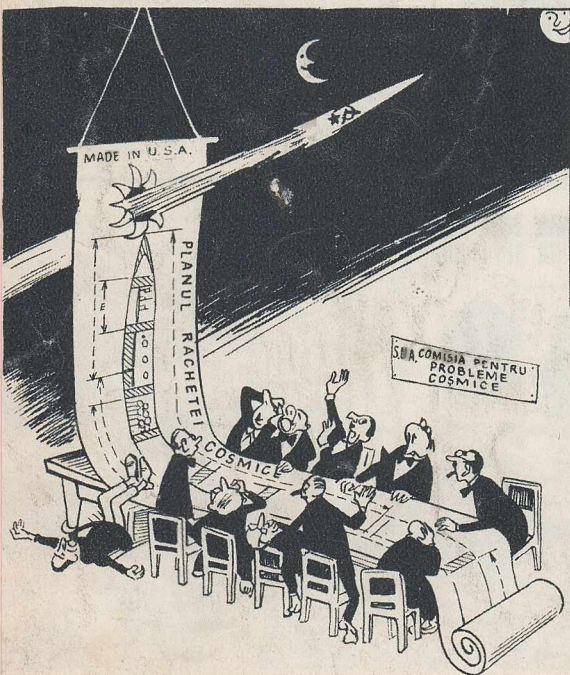
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

DALE COSMOSULUI

DIN PRESA DE PESTE HOTARE

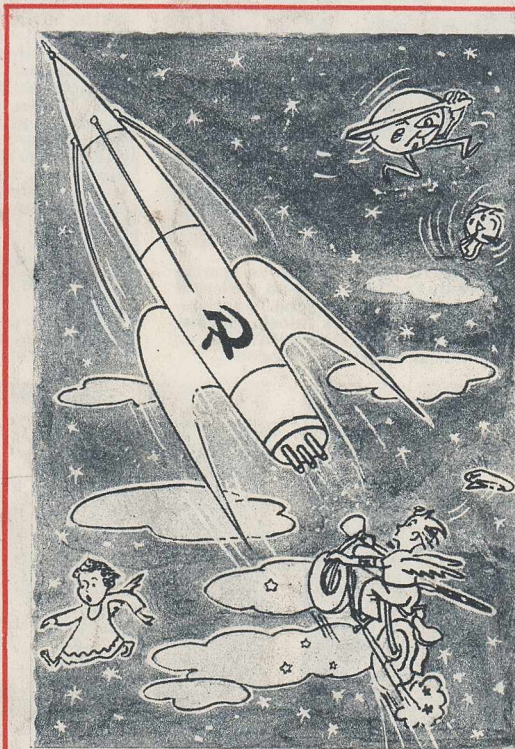
BALOANE DE SĂPUN
 „Cu lansarea acestor baloane îi depășim pe ruși...”
 (Desen de graficianul american Lewis, apărut în ziarul „Milwaukee Journal” din S.U.A.)

— Surpriză la Washington.
 (Desen de E. Vedernikov, din „Literaturnaia Gazeta”-Moscova)

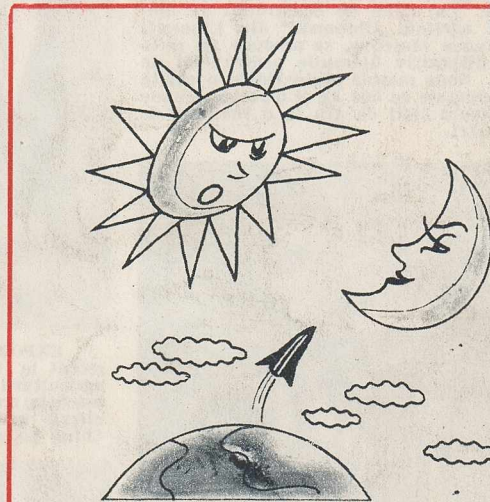
PROFESORUL SOARE: „Și acum am să vă povestesc despre forța care l-a făcut pe pământeni capabili de asemenea salturi.”
 (Desen de Beier-Red, din ziarul „Neues Deutschland”-R.D.G.)

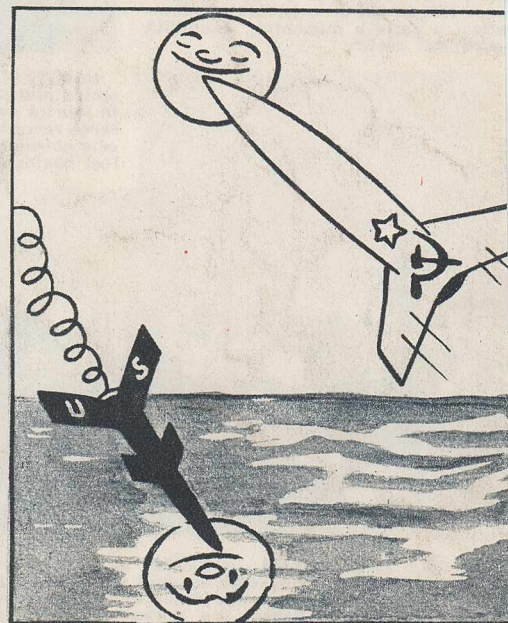
MILIȚIANUL CERULUI
 — Lasă că te ajung eu și ți am să te amen-
 dez pentru depășire de viteză!
 (Desen de Schwoff Lajos, din revista „Ludas Metyi”-Budapesta)

VIZITIUL AMERICAN: — Dii! Mișcă!..
 (Desen de pictorul american Holla, apărut în ziarul „Los Angeles Mirror News” din S.U.A.)

— Păzește-te de oameni, fiica mea... Într-o zi tu nu-i vei mai interesa.
 (Desen de Veillon, din „l'Humanité Dimanche”-Paris)

— Spre Lună...
 (Desen de Hua Chun-wu, din revista „Peking Review”-Pekin)